

ateitis

Birželis 1978-6

ANTAI ... — K. Trimakas	182
Krikščionių vienybės pusiaukelėje — K. Trimakas	184
Nebesame svetimi — I. Kairyte	187
Roger Schutz — Taizė Bendruomenės įsteigėjas — A. Grauslys	189
Eilėraščiai — Kotryna Grigaitytė	191
Marytės Gaižutienės keramika	192
Lietuviškos išeivijos sostinės ateitis (Ką mums sako ECS apklausinėjimas) — S. Kuprys	194
Linkuvos gimnazijos ateitininkai	
Prisimenu ... — Dr. J. Kaškelis	196
Linkuva — šiaurės Lietuvos švietimo židinys — Alf. Šešplaukis	197
Iš atsiminimų apie Linkuvos gimnazijos ateitininkų veikimą — A.Š. ...	197
Linkuvos gimnazijos ateitininkai 1929-33 metais — A. Eivienė	200
ATVIRAI: Krikščioniško atsinaujinimo aidai ir atgarsiai	
— J. Bacevičius, O. Mikailaitė, J. Pikūnas, A. Prapuolenytė, A. Saulaitis	201
KNYGOS: Ars vivendi, ars moriendi — M. Eivaitė	206
Dainavoj — A. Tijūnėlis	209
ATŽALOS: MAS žiemos kursų diskusijų būreliai	210
LAIŠKAI	212
VEIKLA	213

Šį numerį redagavo A. Liulevičius. Nuotraukos: V. Eivaitė (knygos viršelis, 206), A. Grigaitis (viršelis, 181, 184, 188, 209), P. Kubilius (219), J. Kuprys (194, 217, 220), B. Lukošius (218), V. Maželis (191), J. Polikaitis (218), P. Rukšys (216), K. Trimakas (186), L. Volodka (192, 193), A. Zailskaitė (202, 214).

Vyriausias redaktorius: kun. dr. Kęstutis Trimakas, 850 DesPlaines Ave., Apt. 409, Forest Park, IL. 60130, USA. Telef.: 312 366-2446.

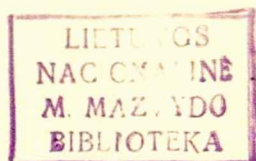
Redaktoriai: Saulius Kuprys, dr. Arūnas Liulevičius, dr. Linas Sidrys ir Aldona Zailskaitė.

Redakcijos nariai: dail. Vilija Eivaitė (meninė priežiūra), Daina Kojelytė, Jonas Kuprys (fotografija) ir Roma Olšauskaitė.

Administratorius: Juozas Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL. 60629, USA. Telef.: 312 434-2243.

Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 9.00 dol.; garbės prenumerata — 15.00 dol., susipažinimui — 7.00 dol.; kituose kraštuose — 7.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (5.00 dol.).

ATEITIS — a magazine published monthly, except July and August, by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 South Sacramento Ave, Chicago, IL. 60629, USA. Yearly subscription in the US and Canada \$9.00. Single copy \$1.00. Second Class postage paid at Chicago, Illinois.

*Pašalini žmogų kaip rytmečio³ sapną,
kaip tą žaliuojančią žolę.
Ryte jinai žydi, žaliuoja,
vakare — nukirsta jau sudžiūsta.*

Dovydas, 89 Psalmė

LIETUVIAI: Pasauliniu žvilgsniu

Po keturis pasaulio kampus išsimėčiusių lietuvių išeivių tarpusaviai ryšiai pastaruoju laiku ima kiek stiprėti. Didžiausios įtakos čia turi Pasaulio Lietuvių Bendruomenė LB ir Jaunimo Sąjungų veiklos įvairiuose kraštuose skatinimas, tos veiklos *Pasaulio Lietuvyje* aprašymai, lankymas ir kt.

Tikime, kad tiems ryšiams stiprinti padės ir šios vasaros pradžioj Toronte įvykstančios Pasaulio Lietuvių Dienos, kurių centre ir širdy — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas. Tose dienose dalyvaujantieji ir nedalyvaujantieji tautiečiai tepajunta tarpusavį solidarumą ir teatgaivina Tėvynės meilę.

ATEITININKAI: Į tarpkontinentinius ryšius?

Nors organizuotų ateitininkų yra keturiuose kontinentuose — Šiaurės ir Pietų Amerikoje, Europoje ir Australijoje, tačiau iki šiol tarp jų ryšiai tebuvo tik atsitiktiniai.

Narių gausumas ir dėl to išsivystęs didesnis veikimas lėmė vadovavimą Šiaurės Amerikai, kur yra visi ateitininkų organizaciniai centrai. Idėjos draugai čia gali turėti teigiamos įtakos ir į kitus kraštus, tačiau ilgą laiką „užsienio“ lietuvių iš čia niekas nelankė, tik *Ateitis* (ir ta vėluodama nepaslankaus pašto „bananiniais“ laivais).

Tik pastaruoju laiku lyg ima megztis nauji ryšiai. Su Australija jie dar tik užuomazgoj (po J. Kojelio atsilankymo). Su Brazilija — jie konkretnesni, nes iš ten ir spaudimas (kun. J. Šeškevičius) jaučiamas gyvesnis.

LINA: Ji „priklauso“

Aloyzo Barono apsakymas „Šeimyniškumas“, (*Aidai*, 1977, lapkr. nr.) tikriausiai būtų per

daug nepastebėtas, jei jos gale nebūtų įterpta padėties nesuvokusios motinos pastaba apie savo dukrą Liną, kuri, išmesta iš kolegijos, keletą parų praleido pas viengungį: kad ji priklauso „prie Ateities organizacijos, kurioj šeimyniškumas ir religingumas yra svarbiausi principai“.

Ta pastaba tikrai sukrečia. Studentė, priklausanti ateitininkų organizacijai, lengvai dalinasi lova su viengungiu. Kai kurie to sukrėtimo paveikiami tiek, kad apkaltina novelės autorių „neapgalvotu išsišokimu“ (A. Kalnius laiške *Tėviškės Žiburiai*, kovo 9). Norėtume juk apie mūsų vertingą organizaciją girdėti vien teigiamus dalykus, ypač viešai, žinoma, net pripažindami, kad išimčių „gali atsirasti ir ateitininkuose“ (A. Kalnius, ten pat).

Ar galima, ar verta „išimtis“, ar net tik galimybes aprašyti? Ar verta jas pavaizduoti? Tiesa juk: literatūra vaizduoja ir tikrovę, ir išimtis, ir vien galimybes.

Al. Barono apsakyme kalbama apie „išimtį“, t.y. apie elgesį, kuris neišplaukia iš ateitininkų idealo, bet su juo prasilenkia. Ten pavaizduojama, kas atsitinka, kai „priklausančiam, -iai“ ateitininkų organizacijai ateitininkiški idealai, neišsiskverbę į vidų, nuvarva kaip vanduo nuo žąsies plunksnų.

Tos „išimties“ pavaizdavimas duria mums tiesiai į akis, budindamas mus pajusti skirtumą tarp idealo ir tikrovės, tarp mūsų rezoliucijų ir mūsų darbų, tarp „priklausymo“ organizacijai ir nuolatinių atsinaujinimo pastangų, siekiančių tuos idealus įgyvendinti. Pabudinimas tokiems skirtumams kelia neramumą. Neramume augančias energijas gi vertėtų kreipti ne kur kitur, o kaip, gyvastingiau pasisavinus idealus, juos darbais įgyvendinti.

„Šeimyniškumo“ autorius nei ateitininkijos nekaltina, nei mūsų nemoko. Jis tik vaizduoja. Mes gi skaitydami galim vien akimis pro raides praslysti, bet galim ir sunerimti: Lina tik „priklausė“, bet idealu negyveno... Jei ir aš tik „priklausysiu“, o ne idealu gyvensiu...

SALOMĖJA: Neužtenka „priklausyti“

Spaudoje pasirodė kita istorija apie ateitininkams „priklausiusį“ asmenį. Toji istorija — neišgalvota ir daug ryškiau, negu Al. Barono apsakymas, turi jėgos mus sukresti.

Tai istorija apie poetę Salomėją Nėrį (J. Griniaus „Veidai ir problemos lietuvių literatūroje“, II, 267-302 psl.). Kadais ateitininkė, dar *Ateities* redakcijos narė. Vėliau katalikybės viešai išsižadėjusi, perėjusi į kairųjį Tretįjį Frontą. Gi 1940 m., vos sovietams okupavus Lietuvą, ėmusi poemomis garbinti Staliną.

Kaip tai galėjo atsitikti, kad bene „stipriausius lietuvių tautos gniaužėjo liaupsinimus giedojo kadais buvusi ateitininkė?“ Į savo klausimą atsako pats „Veidų ir problemų“ autorius: „... ateitininkai neišugdė Salomėjoje idėjingumo, principingumo ir realumo, nors niekada jie nebuvo tokie veiklūs ir pasiryžę imti gyvenimą už ragų įvairiose srityse, kaip 1918-1926 metais, kai ji buvo gimnazistė ir studentė“ (244 psl.). Čia autorius nemeta kaltinimo ateitininkams, bet nurodo, kad ateitininkuose pasitaikiusiom auksinėm progom Salomėja nepasinaudojo: „Ji... visai nebuvo linkusi į organizacinę veiklą nei visuomeniškumą. Netraukė jos, matyt, nė ideologinis masalas... Savo subjektyviu jautrumu... grimzdo vis gilyn į individualinį pasaulį... Tūnodavo..., susirinkimų eiga tartum nesidomėdama...“ (P. Orintaitė, cituojama 244 psl.). Gi autorius prideda: „Nors Salomėja buvo jautri įvairiopam žmonių vargui bei skurdui, tačiau ji nesidomėjo socialinio teisingumo ir demokratijos idėjomis, kurios tada buvo gyvos ateitininkuose“ (245 psl.).

S. Nėries pavyzdys parodo, kad 1. neužtenka išore „priklausyti“, pilnai visa širdim nepriklausant, 2. žmonės, paskendę savo interesų individualiniame pasaulyje, yra labiau linę „priklausyti“ tik išoriniai.

Nors ne visi tik vardu ateitininkijai „priklausė“ užbaigia taip tragiškai, kaip S. Nėris, tačiau visi tokie praleidžia auksinę progą idealų pavėsy išaugti, subręsti ir nešti vaisių, kaip tai liudija visa eilė ateitininkijoj subrendusių, pvz., kad ir iki mirties nacių kacete tiems idealams ištikimas likęs Antanas Januševičius, kuris redagavo *Ateitį* kaip tik tuo

metu, kai S. Nėris, „priklausydama“ redakcijai, domėjosi tik dailiąja literatūra.

KOVOJ: Moralinė dimensija

Kun. St. Yla (*Draugo* kultūr. priede, kovo 11) pastebi, kad mūsų tautos kovoje už laisvę naudojame dvi dimensijas — politinę ir kultūrinę. Ižvelgia, kad „išleidžiam iš akių trečiąją kovos dimensiją — moralinę“. Tuo tarpu tai kovai reikalingas moralinis tautos atsparumas; moralinė jėga „galų gale lemia pačią politinę ir kultūrinę dinamiką“ bei „įkvepia ir akstina kovos heroiką“.

Iš rašiny duotų pavyzdžių matyti, kad kun. Yla kalba apie moralę ne vien siaura (doros), bet ir plačia prasme. Su juo pilnai sutinkam, kad reikia atkreipti dėmesį į šią sritį. Pridėtina tik, kad tai darytina *pirmiausia dėl mūsų pilnesnio žmoniškumo*, tik antroj eilėj, kad būtume patvarūs tautos kovoje.

ATSINAUJINIMAS:

Moralinis ar krikščioniškas?

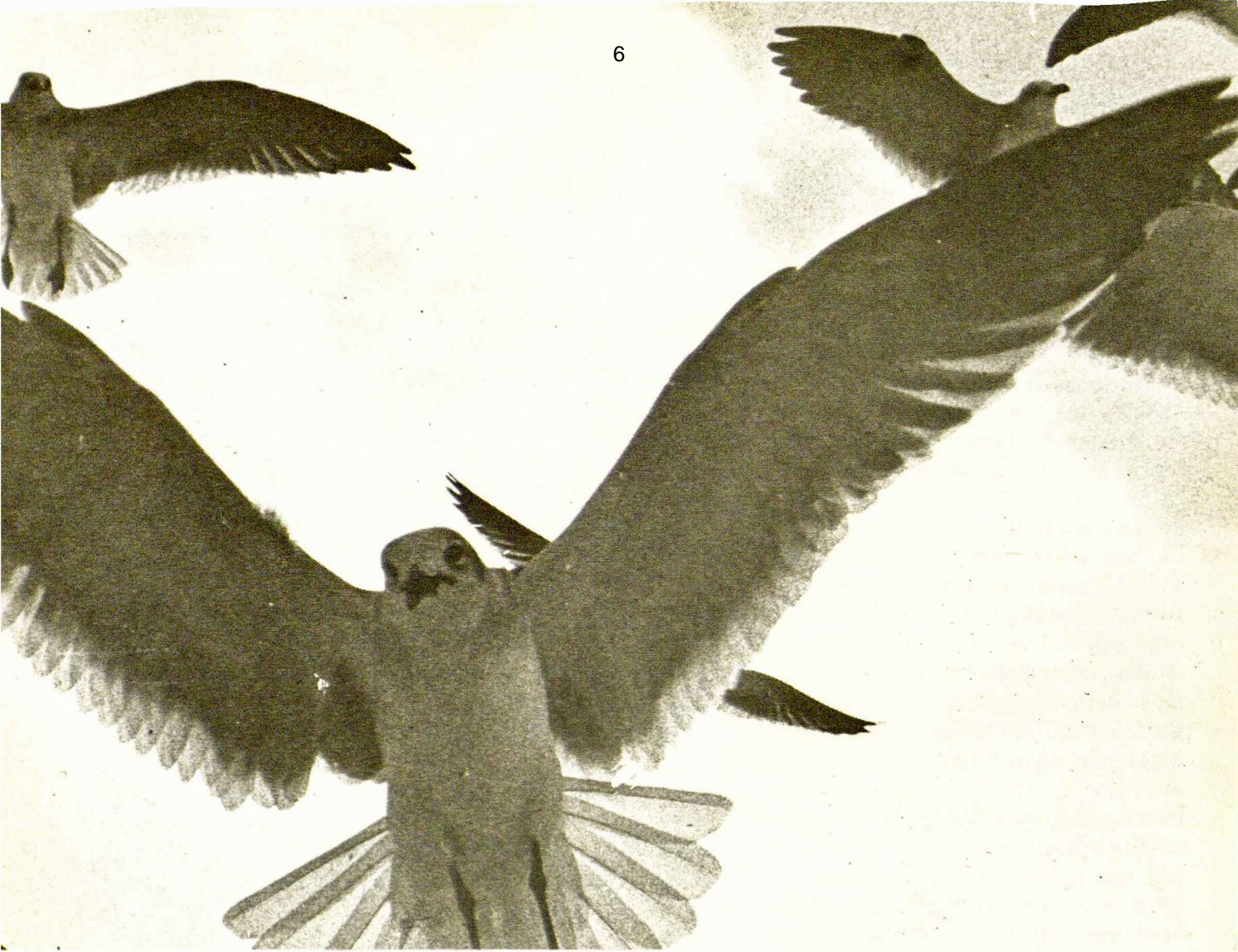
Aukščiau minėtame straipsnyje kun. St. Yla teigia: „Gal per kuklus ‘dvasinio atsinaujinimo’ šūksnis, kreipimasis nūnai į jaunimą, bet nuoširdus, simpatiškas, trauklus. Ar nereikėtų jį išplėsti į moralinio atsinaujinimo sąjūdį?“

Dairydamiesi aplink, kas tas „šūksnis“ yra, tepastebime ateitininkuose skatinamas *krikščioniško* atsinaujinimo pastangas. Jei anoj citatoj kun. Yla kalba apie šį skatinimą, tai į jo klausimą būtų galima taip atsakyti.

Ateitininkai nuo pat pradžios buvo kviečiami ne į „dvasinį“ (pamaldumo ar kažko panašaus), bet į *krikščionišką* atsinaujinimą (*Ateitis*, 1976, 7 nr., 234 psl., 1978, 2 nr., 46 psl.). Joks moralinis atsinaujinimas negali atstoti krikščioniško atsinaujinimo, nes 1. pastarasis apima visą gyvenimą, taigi ir jo moralinę dimensiją, ir 2. nurodydamas Kristų, kaip visą žmogų (taigi ir jo moralę) inspiruojantį idealą, jau aiškiai nurodo ir kryptį, kai tuo tarpu *moralinis* atsinaujinimas taip ir lieka neaptartas, be aiškios krypties. Todėl nėra jokios prasmės ateitininkuose vietoj krikščioniško įvesti moralinį atsinaujinimą. Tvirti balsai už krikščionišką atsinaujinimą tarsi patvirtina (žr. pasisakymus „Atvirai“ skyriuje šiame *Ateities* numeryje).

Ar jis įvestinas neateitininkiškame jaunime? Čia vėl pasirinkimo pagrindas aiškus: kur tik galima tikėtis, kad krikščioniškas atsinaujinimas gali prigyti, jam duotina pirmenybė.

Kęstutis Trimakas

Krikščionių vienybės pusiaukelėje

KĘSTUTIS TRIMAKAS

Mintys, pasakytos lietuvių krikščionių suar-
tėjimo pamaldose sausio 29 d. Chicagoje

*„... dabar Kristuje Jėzuje jūs,
kadaisė buvę toli, esate tapę artimi
dėlei Kristaus kraujo.*

*Jis yra mūsų sutaikinimas...,
sugriovęs viduryje stovinčią sieną...
Per Jį vieni ir kiti galime priėti
prie Tėvo vienoje Dvasioje.
...jūs jau nebesate svetimi,
bet Dievo namiškiai...“ (Efez. 2, 13-19)*

Taip savo laiške efeziečiams rašė apaštalas Povilas, kalinamas Romoje. Čia jis grūmėsi su anuomet — pirmaisiais krikščionybės laikais — nepaprastai svarbiu klausimu: ką daryti su nežydais, t.y. nepriklausančiais išrinktajai tautai, kai jie įtiki į Kristų?

Aukščiau cituojamais žodžiais Povilas duoda savo atsakymą: Kokie bebūtų skir-

tumai, jie yra sunaikinami Kristaus, kurio kryžiaus ir kraujo jėga visi sutaikomi ir priartinami prie Dievo tėvo ir tuo pačiu prie vienas kito.

Tuoj suvokiame, kodėl šie žodžiai buvo parinkti visų krikščionių suartėjimo bei vienybės šūkiu šiais metais.

Nors krikščionys, tačiau buvom svetimi vieni kitiems. Nematėm nieko gero vieni kituose. Vadinome vieni kitus heretikais, schizmatikais, papistais. Vengėme vieni kitų, nes bijojome vieni kitų klaidom užsikrėsti. Tarp mūsų buvo siena (ir tai sakau su skausmu). Nesusipratimo, neapykantos, ignoravimo ir šalčio užtvaros. Ėjom kiekvienas sau — savais keliais. Buvom svetimi.

Tiek, kiek ignoravom kitus ar net neapkentėm, buvom *svetimi ne tik kitiems, bet ir Dievui, ir Kristui, ir sau patiems*. Svetimi *Dievui*, nes Dievas — Meilė, o jos vieni kitiems neturėjom. Svetimi *Kristui*, nes Kristus yra savo sekėjuose, o Jo vieni kituose neatpažinom. Pagaliau svetimi ir *sau patiems*, nes, tariamai būdami krikščionys, bet ignoruo-

7

dami kitus krikščionis ir jų neapkęsdami, save prievartavome. Skyrimosi siena ėjo per pačią mūsų širdį.

*„Kadaise buvę toli,
esame arti dėliai Kristaus kraujo“.*

Jau imame artėti vieni prie kitų. Artėjame fiziškai. Anksčiau gyvenom, veikėm, galvojom atskirai — kiekvienas savo getuose. Dabar susitinkame, sveikiname vieni kitus, kalbamės, pradedame melstis kartu.

Artėjame ir dvasia. Imame pažinti vieni kitus — ir kaip žmones, ir kaip krikščionis. Pastebime vieni kitų tikėjimą Dievui bei patiriame vieni kitų užsiangažavimą Kristui. Kyla draugiškumas, pagarbos jausmas, šiluma.

*„Jis įkūrė taiką ir viename kūne
kryžiumi abejus sutaikino su Dievu“.*

Kristus kiekvieną mūsų atpirko, pašalino blogį ir sutaikė su Dievu. Tuo pačiu jis sudarė galimybę pašalinti bet kokį blogį, kaip sieną, skiriančią mus ne tik nuo Dievo, bet ir nuo vienas kito.

Tačiau blogio pašalinimas yra tik kliūčių pašalinimas. Šalia to ir virš to Jis duoda mums savo Dvasią.

*„Per Jį vieni ir kiti galime priėti
prie Tėvo vienoje Dvasioje“.*

Dvasia, įgalinanti mus vadinti Dievą „Abba, Tėve“, priartina mus prie Dievo ir tuo pačiu prie vienas kito.

Dievas — mūsų Tėvas. Mes — Jo vaikai.

Kristus — mūsų didysis Brolis. Mes — broliai ir seserys Jame.

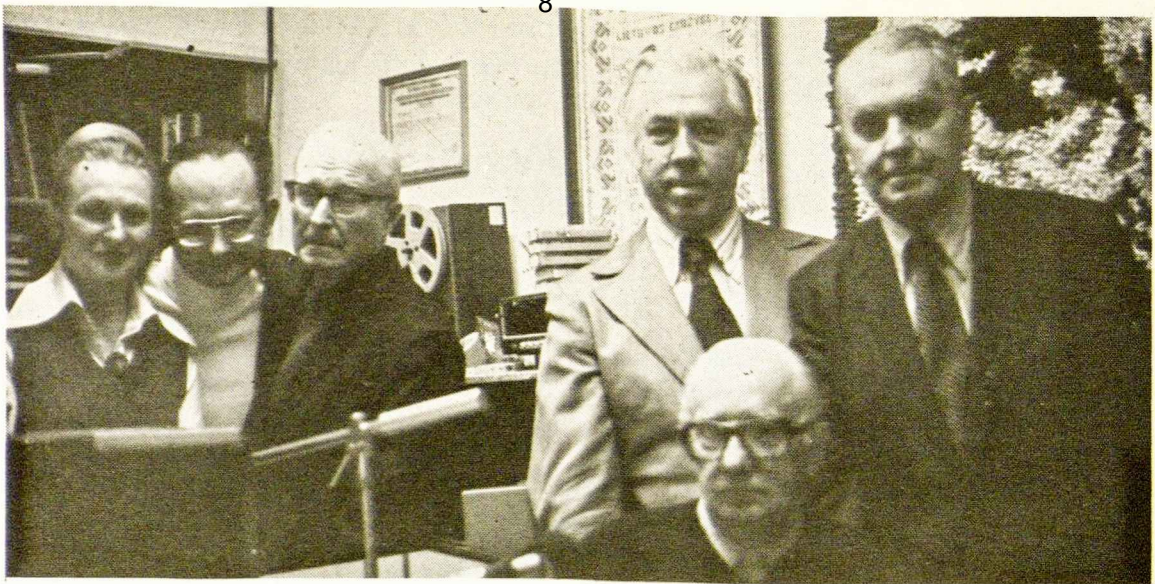
Štai mūsų suartėjimo pagrindas ir mūsų vienybės šaltinis.

„Jau nebesate svetimi“.

Ši apaštalo Povilo laiško ištrauka yra prasmingai parinkta šiems metams, esantiems ekumeninės kelionės pusiaukelėje. Ji lyg nurodo, kiek jau nuėjome, o taipogi rodo kryptį, *kurlink* dar teks eiti.

Ji nurodo, kiek jau nuėjome. Atsikratėme didele dalimi netolerancijos. Kiek sušilome. Prisiartinom: (bent kai kurie) susidraugavom. Taigi — jau nebe svetimi.

Pasaulinėj plotmėj — kai kurių krikščionių Bažnyčių teologai rado bendrą kalbą. Priėjo prie tam tikros vieningos nuomonės apie autoritetą Bažnyčioj, jos misiją, kunigystę, Eucharistiją.

Chicagos lietuvių ekumeninio ratelio nariai, dalyvavę simpoziume apie krikščionių suartėjimo pastangas: (iš kairės): I. Kairytė, kun. K. Trimakas, kun. A. Grauslys, E. Gerulis, kun. Vyt. Bagdanavičius, MIC, ir kun. P. Dilys.

Kai kuriose srityse imtasi bendrų darbų: šv. Rašto bendro vertimo, bendro katekizmo, bendrų studijų ruošiant kunigus, bendros socialinės ir karitatyvinės veiklos, net bendrų parapijų.

Organizaciniai — daugelį krikščionių Bažnyčių šiaip taip apjungia Pasaulio Bažnyčių Taryba.

Dėl viso to pasaulinėj plotmėj nebesame svetimi.

Tačiau esame dar tik *pakelėj*. Dar toli iki tikros vienybės. Ir ne vien dėl to, kad pas krikščionis (kad ir lietuvių tarpe) yra dar daug indiferentiškumo ir vienašališkumo. Dar daugiau — tebesame dar toli nuo *tikros* bei *pilnos* krikščionių vienybės.

Svarbiausia, dar nesusėdame prie to paties Eucharistijos stalo ir dar negarbiname Dievo kartu tuo pačiu liturgijos veiksmu.

Eucharistija yra Kristaus sekėjų vienybės ženklas ir laidas. Deja, joje dar kartu nedalyvaujame. O kol nedalyvausime kartu, vienybė nebus pilna.

Čia glūdi svarbiausias ekumeninis uždavinys. Atskirai Eucharistijoj dalyvaudami, turim atsiskyrimą jausti, vieni kitus prisiminti ir išreikšti savo troškimą malda, kad Dievas pašalintų kliūtis ir kad galėtume bendrai Eucharistijos puotoj dalyvauti.

Ta linkme prasmingai pasielgė Konstantinopolio ortodoksų patriarchas Dimitrijus, popiežiaus Pauliaus VI-ojo 80 m. amžiaus sukakties proga jam padovanodamas prie švč. Sakramento savo koplyčioj laikytą lempą ir tuo pačiu išreikšdamas troškimą panaikinti visas užtvaras tarp katalikų ir ortodoksų bendros Eucharistijos reikalui.

Pilna vienybė, kurios mes turime siekti, yra nurodoma Povilo tame pačiame laiške efeziečiams.

Krikščionys sudaro *Kristaus Kūną*. Čia vienybės pagrindas — kuo giliau įspausti Kristaus atvaizdą savyje. Vienybės siekdami, labiausiai turime panašėti į Kristų.

Vis daugiau pasigirsta balsų, kad vienybė, kurios mes siekiame, neturi būti uniforminė vienybė, t.y. nors esminiuose tikėjimo dalykuose turime sutarti, tačiau nebūtinai turime visi lygiai vienodai tom pačiom formom tą tikėjimą išreikšti, t.y. susidariusios tradicijos gali išlaikyti savitumus. Taip, pavyzdžiui, rašo jėzuitas kun. Avery Dulles neseniai išleistoje knygoj „The Resilient Church“ (1977). Jis siūlo kurti heterogenišką, dialogu paremtą, bendruomenę, kurioj skirtumuose galėtų pasireikšti kūrybingumas. Ta kryptimi eidami, turime išmokyti *dialogą vesti* bei kituose *atpažinti* kitų turimas vertybes ir jas respektuoti.

Taip, stovime pusiaukelėje. Nebesame svetimi. Susipažinom. Susidraugavom. Vis labiau pajuntam, kad mus tuo pačiu keliu veda Kristaus Dvasia. Ta Dvasia rodo kelią tolyn:

— kuo giliau leisti Kristui įspausti savo atvaizdą mummyse;

— kartu atpažinti ir respektuoti skirtingas, bet esminiai krikščioniškas tradicijas;

— kartu meldžiantis, tikėtis, kad bus nuglėtos ir paskutinės kliūtys, kad kada nors pagaliau galėsime susėsti prie to paties Eucharistijos stalo ir taip pilnai išreikšime, kad tikrai esame broliai ir seserys Kristaus Kūne.

NEBESAME SVETIMI

Irena Kairytė

Šiuo šūkiu, paimtu iš šv. Pauliaus laiško Efeziečiams 2:19, buvo pradėta šių metų Maldos Savaitė Už Krikščionių Vienybę. Pirmoji tokia maldos savaitė įvyko 1908 m. Jai mintį davė T. Paul Wattson, Graymoor Atsilyginimo Brolių (Friars), įkūrėjas. Šiandien ją remia Graymoor Friars, Amerikos ir Pasaulio Bažnyčių Tarybos ir Amerikos katalikų vyskupai. Ši maldos savaitė suburia krikščionis ne tik bendrai maldai, bet taip pat kviečia peržvelgti, kas jau yra pasiekta ir ką reikėtų ateityje veikti. Žinant, kiek daug skirtumų yra tarp įvairių krikščionių bažnyčių, taip pat matant vidinius nesutarimus pačiose bažnyčiose, kyla mintis, ar iš viso vienybė yra galima, ar turi prasmės krikščionių vienybės sąjūdis. Vis dėlto, kaip mums galėtų atrodyti tie skirtumai, Jėzus Kristus mus sutaikė, Jo krauju tapome suartinti, Jis sugriovė mus skiriančią užtvaram, mes nebesame svetimi.

Pažiūrėkime, kas, Dievui veikiant, yra atsiektą krikščionių vienybei. Amerikoje Katalikų Bažnyčia veda oficialius pokalbius su baptistais, episkopalais, liuteronais, metodistais, ortodoksais, Kristaus Sekėjų Bažnyčia (Disciples of Christ) ir presbiterionais. Panašūs pokalbiai vyksta ir tarptautinėje plotmėje. Per paskutinius kelerius metus buvo paskelbti keli svarbūs pareiškimai vienybės klausimais.

1971 m. anglikonų-katalikų tarptautinė komisija išleido „Windsoro Pareiškimą“ apie Eucharistijos doktriną. Prieita sutarimo, kad nėra esminio skirtumo Eucharistijos sampratoje. 1973 m. ta pati komisija išleido „Canterbury Pareiškimą“ kunigystės ir šven-

timų reikalu. Čia irgi prieita prie pagrindinių sutarimų. 1977 m. vėl ta komisija pasisakė „Venecijos Pareiškime“ apie autoriteto klausimą bažnyčioje (Authority in the Church). Šis pareiškimas daugelį nustebino, nes išdrįso paliesti gilų istorinį nesutarimą popiežiaus klausimu ir rado, kad šiandien tą klausimą galima matyti naujoje šviesoje. Be šios tarptautinės komisijos, Amerikoje anglikonai ir katalikai irgi svarstė bažnyčios sampratos klausimą ir rado daug bendro. Vienas paskutiniųjų pareiškimų, vadinamas „Anglikonų-Katalikų Pasitarimai Jungtinėse Valstybėse“ perduoda 12 metų ekumeninių pokalbių atsiekimus. Čia randa, kad abi bažnyčios taip giliai sutaria tikėjimo reikaluose, kad jos yra „bažnyčios-seserys“, kad ši vienybė turėtų būti matomu būdu išreikšta. Šį pranešimą paruošusi grupė nepaneigia esančius skirtumus, ypač popiežiaus autoriteto, moterų vaidmens, seksualinės moralės, dėl kurių turėtų būti tęsiami pokalbiai. Bet ši grupė kelia klausimą, ar nebūtų atėjęs laikas pradėti palaipsnį vienybę, apie kurią 1968 m. Maltos pareiškime, popiežiaus ir Canterbury vyskupo pritarimu, buvo pasisakyta. Abiems bažnyčioms statomas klausimas (tai taikoma tik Amerikai), ar jos turėtų laukti, kol visai susitars anglikonai su katalikais, ar turėtų pradėti suartėjimą net iki bendros komunijos (intercommunion). Paskutiniu laiku pokalbius su anglikonais sutrukdė moterų kunigų šventimo reikalas.

Po aštuonių metų darbo tarptautinė reformatų ir katalikų teologų komisija Washingtone išleido pareiškimą, pavadintą „Kristus Bažnyčioje ir Pasaulyje“, kuris yra išsiuntinėtąs įvairiems tų bažnyčių atstovams visame pasaulyje, kad jį studijuotų ir pareikštų savo nuomones. Šiame pareiškime yra sutarimai dėl Eucharistijos esmės, apie iššventintą ir neįšventintą kunigystę (ordained and unordained ministry), autoritetą bažnyčioje, šv. Raštą ir tradiciją, kaip Kristus ir šv. Dvasia veikia pasaulyje.

Trijų grupių (katalikų, liuteronų ir reformatų) atstovai išleido studiją vedybų, skyrybų ir ypatingai apie Katalikų Bažnyčios įstatymus, kalbančius apie mišrias vedybas.

Amerikoje liuteronų ir katalikų pokalbiuose, vykusiuose 1974 m. svarstyta popiežiaus primato klausimas ir prieita svarbių sutarimų. Šiuo metu diskutuojama Eucharistijos ir vyskupo sampratos klausimas.

Vienybės klausimas tarp katalikų ir ortodoksų yra toli pažengęs. Dar svarstoma šv. Trejybės teologija, popiežiaus primato ir ne-

klaidingumo samprata.

Orieto ortodoksų bažnyčios kaip Egipto, syrų, armėnų, indų ir etiopų, jau seniai veda ekumeninius pokalbius. Bendrą pranešimą susitarimo klausimu yra padaręs popiežius Paulius su koptų, syrų ir armėnų bažnyčių galvomis.

Be teologinių svarstymų, yra ir kitų ekumeninių apraiškų. Viena, daug reikšmės turinti bažnyčių vienybei yra charismatinis judėjimas. Istorijoje didžiausia ekumeninė konferencija įvyko 1977 m. liepos 20-24 d. Kansas City. Joje dalyvavo 10 charismatinių grupių, kurios atstovavo: baptistus, katalikus, episkopus, liuteronus, menonitus, penteko-

stalus, presbiterionus, metodistus, mesijoninius žydus ir nenedominacinius protestantus, viso 50,000 dalyvių, iš kurių 23,000 katalikų. Nežiūrint, kad visi priklauso skirtingoms grupėms, visus jungė krikščionių vienybės mintis, išreikšta konferencijos šūkyje „Kristus Viešpats“, nemėginant paneigti skirtumus ir siekti dirbtinos vienybės. Pagarba ir meilė pareikšta vieni kitiems, sudarė suartėjimo galimybes, kurių, žiūrint iš istorinio taško, buvo sunku tikėtis. Ši dvasia duoda daug vilties ateities ekumeniniam judėjimui. Kaip kard. Leon J. Suenens pareiškė, „Ekumenizmas nereikia nekreipimą dėmesio į skirtumus, bet yra suėjimas draugėn, nežiūrint tų skirtumų“.

ROGER SCHUTZ — Taizé Bendruomenės įsteigėjas

Alfonsas Grauslys

Garsus šio šimtmečio krikščionių suartėjimo skleidėjas (kurs, tarp kitko, labai prisidėjo prie ekumeninės maldos savaitių paskelbimo), prancūzų katalikų kunigas Paul Couturier, 1940 rugsėjo 24 d. rašė: „Nujaučiu, kad pirmasis tikras krikščionių vienybės vienuolynas... bus protestantiškas“. Ši jo pranašiška nuojauta ilgai nelaukus įvyko: po pusmečio jis susipažino su Roger Schutz — būsimu tokio vienuolyno steigėju.

Tai žinomas vardas visiems, kurie mūsų laikų religiniu gyvenimu domisi. Tai protestantų - reformatų vienuolijos, besisielojančios susiskaldžiusių krikščionių susijungimu, steigėjas bei vadas iki mūsų dienų. Toji vienuolija įsikūrė Taizé (skaityk: Tezé) bažnytkaimyje, Prancūzijos Burgundijos provincijoje, — prie Šveicarijos.

Roger Schutz gimė 1915 m. Šveicarijoje reformatų parapijos klebono šeimoje. Studijuodamas Lausanne teologijos fakultete, rūpinosi krikščionių suartėjimu. Bendravo su kelių studentų būreliu, nagrinėjo religines idėjas ir bendruomenės gyvenimą. Jo dizer-

tacija apie ankstyvosios krikščionybės vienuolinį gyvenimą rodė jo norą ir ryžtą šį gyvenimą atgaivinti reformuotoje krikščionybėje. Jo sumanymo artimiausias bendradarbis nuo šio vienuolyno įsteigimo iki dabar yra Max Thurian. Jis gyvena tuo pačiu ekumeniniu užsidegimu, kaip ir vienuolyno steigėjas; jie abu reformatų kunigai, abu labai dvasingų religinių knygų autoriai.

Jų įkurtoji Taizé's Bendruomenė (la Communauté de Taizé — taip oficialiai vadinama) yra tarpkonfesinė (gal virškonfesinė), kurioje dalyvauja įvairių protestantų bažnyčių nariai. Krikščionių vienybės ilgesį simboliškai reikšdami, kad ir nebūdami tos vienuolijos nariais, ten yra apsigyvenę ir keletas katalikų pranciškonų. Tos Bendruomenės — vienuolijos pagrindinis tikslas — melstis ir veikti visų krikščionių suartėjimo intencija. Atrodo, kad tai vienintelė religinė bendruomenė, kuri įkurta šiam tikslui. Jos oficiali įsikūrimo data — tai 1949 metų Velykos, kai pirmieji septyni broliai (taip jie save vadina) išpareigojo trimis Evangelijos patarimais gyventi ir pasilikti

Bendruomenėje bei siekti jos uždavinių vykdymo. Narių skaičiui daugėjant, ši kontempliatyvi veikli vienuolija (jie tris kartus į dieną renkasi bendrai maldai) nuo 1952 metų pradeda kurtis ir kituose kraštuose. Jų šiandien gali būti virš šimto narių.

1952-53 m. Roger Schutz parašytoji jų vienuolinį gyvenimą tvarkanti regula (jų veiklos stebėtojų gretinama su garsiaja šv. Benedikto regula) savo gilia krikščioniška išmintimi tikrai yra verta didesnio pažinimo bei nagrinėjimo. Neįprastas ir būdingas yra tos regulos neturto išsipareigojimo supratimas. Tos regulos tvarkomi, jie supranta ir laikosi neturto tikra prasme, kai ne tik paskiri nariai, bet ir Bendruomenė kratosi bendro turto, kuris garantuoja rytojaus gyvenimą. Todėl jie nepriima jokių aukų, jokių testamentinių palikimų, o vien išsilaiko savo darbu. Šis jų regulos nustatymas ir jų vykdymo būdas būtų vertas platesnio aiškinimo, kuris šio žurnalo rėmuose negalėtų tilpti.

Šios Bendruomenės ekumenines nuotaikas geriausiai gal pavaizduoja jų regulos išsipareigojimo žodžiai, kai jie išangoje išpeja: „Niekada nesusitaikyk su krikščionių susiskaldymo papiktinimu, kai jie visi, taip noriai artimo meile pasisakydami, tačiau pasilieka atsiskyre. Aistriai siek Kristaus Kūno vienybės!“

Savo elgesiu bei raštais Taizé's broliai rodo didelės simpatijos visiems krikščionims, taigi ir katalikams. Nenuostabu, kad ir paskutiniems trims popiežiams jie buvo artimi. Pas kiekvieną iš jų — R. Schutz drauge su M. Thurian — yra turėję privačias bei ilgas audiencijas. Juodu buvo taip pat pakviesti II Vatikano Suvažiavimo stebėtojais.

Taizé'je lankosi didieji krikščionių bažnyčių ir ekumeninio sąjūdžio atstovai: kardinolai, vyskupai ... bet ypač jų veikla žavisi bei domisi jaunimas. Taizé yra virtusi piligrimų, ypač jaunųjų, lankymosi vieta. 1970 m. juos aplankė 19 tūkstančių jaunųjų, 1971 m. — 42 tūkstančių, 1972 m. — 60 tūkstančių, 1973 m. — 70 tūkstančių... 1974 m. į Taizé's Bendruomenės paskelbtą tarptautinį jaunimo kongresą susirinko 40 tūkstančių jaunimo iš 100 kraštų ir tautų. Po šio pagrindinio kongreso Taizé'je jo idėjomis dalinamasi, kasmet susitinkant su jaunimu kitose vietovėse ar kraštuose. Tie susitikimai, Taizés vadų sušaukti ir vadovaujami, vyksta vieną, kitą dieną ar net kelias vienos dienos valandas, ir juose turi progos dalyvauti ir tas jaunimas, kuris negalėjo Taizé's kongrese dalyvauti. Tokie metiniai susirinkimai jau yra buvę Paryžiuje, Olandijos Bredoje, Hong Konge.

Šia Bendruomenė jaunimas taip domisi gal dėl jų suminėto radikalaus evangeliško neturto laikymosi, gal dėl jų paprastumo bei draugiškumo su visais. Jie padrašina ir įgalina visus ten besilankančius jiems savo širdį bei nuotaikas atverti. Galimas dalykas, kad labiausiai jaunimas žavisi Taizé's brolių socialinėmis nuotaikomis ir jų susirūpinimu viešpataujančia pasaulyje neteisybe — neteisingu turtų paskirstymu. (Ypatingai įsidėmėtinas brolių susirūpinimas Lotynų Amerikos visokeriopu skurdu, platesniu mastu organizuojant jai ekonominę pagalbą). Kažin ar yra kita vieta pasaulyje, į kurią tikintis ar netikintis jaunimas su savo abejonėmis ir rūpesčiais taip veržtųsi kaip į Taizé'!

Jų raštai (Les Presses de Taizé) yra labai dvasingi ir tikrai priimtini visiems geros valios krikščionims. Tie raštai iš prancūzų kalbos verčiami į kitas kalbas. Bendruomenės vyresnysis R. Schutz nedidelėmis dienoraščių pavidalu parašytomis knygomis nagrinėja įvairias gyvenimo problemas, kurios yra kilusios iš jo pasikalbėjimų su besilankančiu jaunimu Taizé'je. Jo pagalbininkas M. Thurian didesnėse knygose nagrinėja aktualias religines temas. Nuo 1956 m. jie pradėję kas tris mėnesius leisti „Verbum Caro“ (Žodis — Kūnas) žurnalą.

Baigdamas šį trumpą supažindinimą su jų svarbesnių darbų sritimis (kitų sričių dėl straipsnio trumpumo nesuminėdamas), noriu dar pavaizduoti, kaip jie krikščionių susitaikymą ir kelią į jį supranta. Tasai krikščioniškų bažnyčių susitaikymas, anot jų, įvykdomas per dalinius tarpusavio susitaikymus savo gyvenamoje aplinkoje. Todėl jų Susitaikymo vardu (L'Eglise de Reconciliation) pastatyton bažnyčion besilankantieji įeidami turi progą ant jos sienos prancūzų, vokiečių ir anglų kalbomis šį didelėm raidėm įrašą perskaityti: „Jūs, kurie čia įeinatė, susitaikykite: tėvas su sūnumi, vyras su žmona, tikintis su netikinčiu, krikščionis su atsiskyrusiu broliu“. O tą bažnyčią, tarp kitko, jiems pastatė vokiečių katalikų jaunimas, norėdamas įnešti tos tarpusavio susitaikymo dvasios, kuri paskutinio karo metu tarp vokiečių ir prancūzų buvo sudrumsta. Šion bažnyčion su savo pamaldomis jie įžengė 1962 m., o prieš tai, katalikų vadovybės leidžiami, jie naudojosi šio bažnytkaimio katalikų bažnyčia.

Šių dienų dvasinio bei dorovinio aptemimo bei temdymo laikotarpiu Taizé's Bendruomenė, jau dabar gyvenanti susijungusios krikščionybės dvasia, tikrai yra šviesus vilties žiburėlis.

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

SPALIS UŽ GROTŲ

*Ko taip žiūri į mane
suplyšusiom, pageltusiom,
paraudusiom akim...
Tai, kas many neperregima,
ir liks neperregima —*

*Negyvų lapų kalne
mūsų draugystė baigėsi.
Aš laisvės nepakėliau,
kaip paukštis pamirkęs sparnus
į šviną...
Dabar, kasdien klausaus
praskrendančio malūnsparnio,
Suvisai likimą mano nešasi
per kitų galvas.*

NEPALIAUJAMAI DEGA

*Jaunas rankas panėrė į vandenį
žydriuosius... su pilnais naščiais
kopiame į kalną. Aplaistom amžinąjį
medį... kurs nepaliaujamai dega —*

*Viršūnėje tuščius naščius palikę,
pakalnėn leidžiamės skaudžiai neramūs
ar, besąlyginiai ištroškę poilsio,
Kur patalą mums kloja amžina naktis.*

KAM LYDĖJAI

*Tau širdažolių pribrauksiu
Pilną sąują,
Kai padangių mėlynumas
Mums akis skalauja.*

*Priartėjusi nupūsiu
Jas nuo delno.
Tegu neša drungnas vėjas
Pabarimą švelnų.*

*Kam lydėjai lig vartelių
Sesę kitą.
Liko pradalgės prie tako
Nevartytos...*

*Liko pradalgės prie tako
Nevartytos,
Šilui gaudžiant, rytui audžiant
Dainą kitą.*

DAR NEIŠMOKAU

*Dar neišmokau
mirtį seserim vadinti,
o skausmą — broliu...
kai tebekūkčioja pavasariai
rudens suminti
ir vėtrų plėšoma giria vaitoja.
— — Užgniauzusi delne
tik paukščio čiulbesį —
nešuos kaip raktą
rojaus būsimo — — —?*

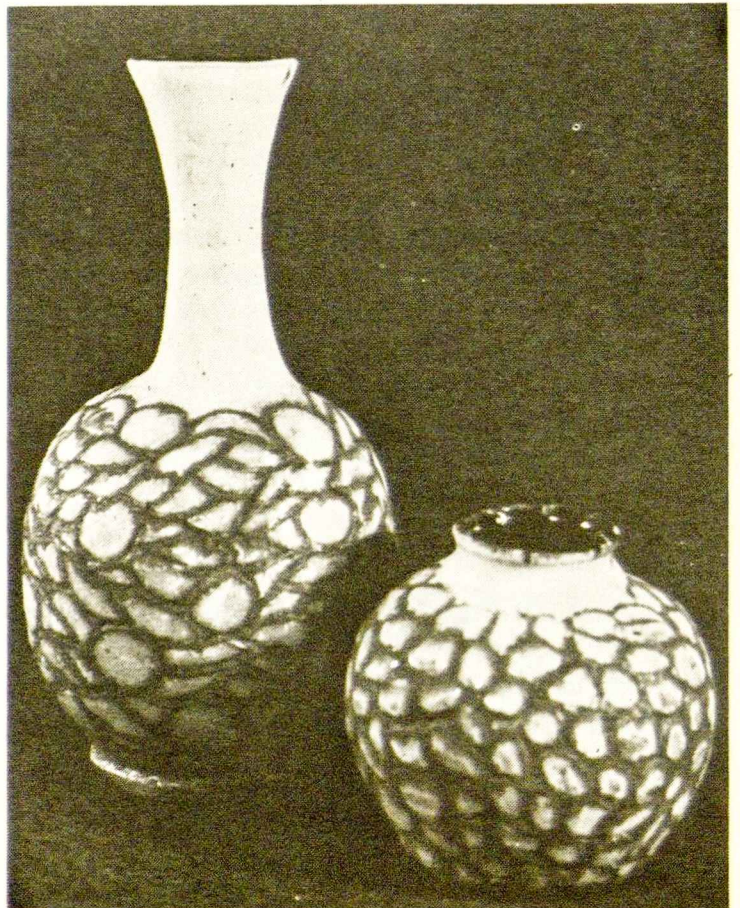
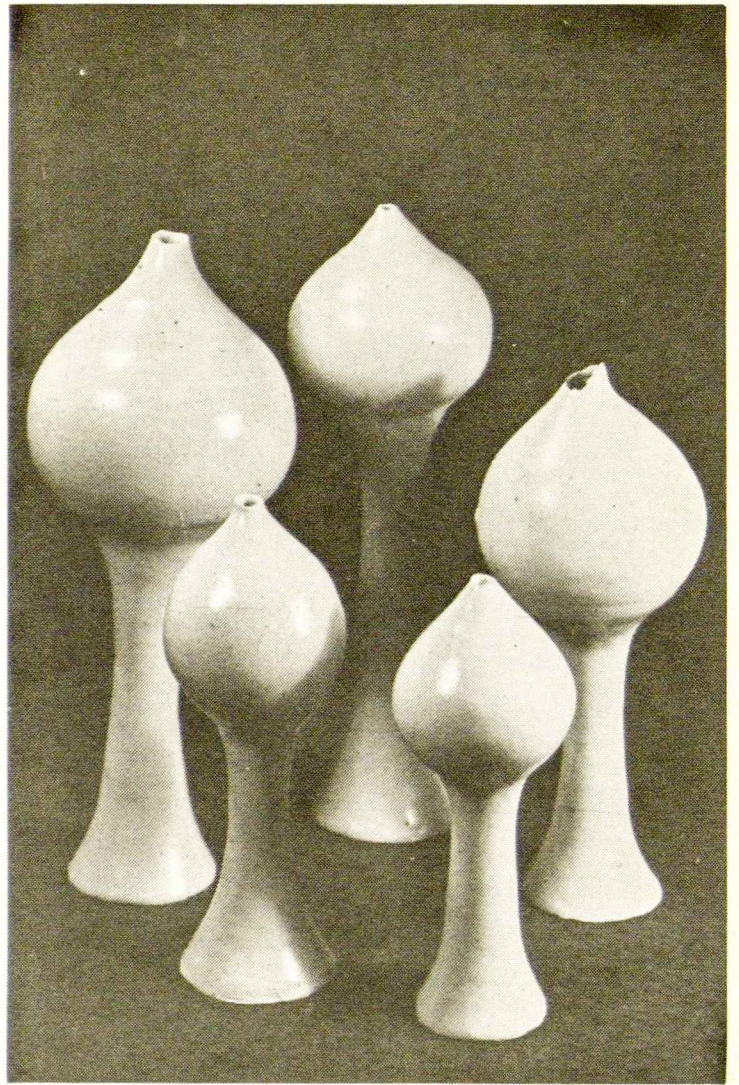
SAU IŠTARĖ

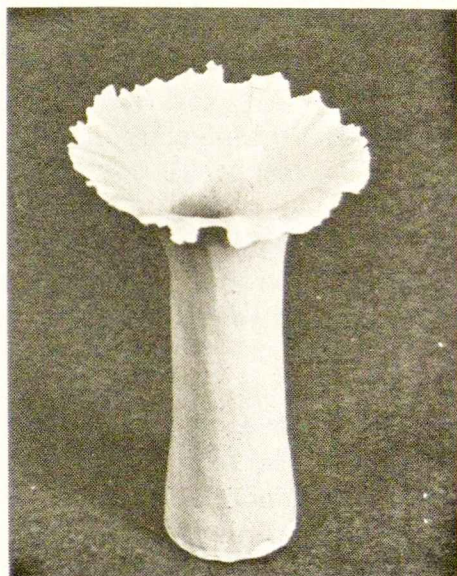
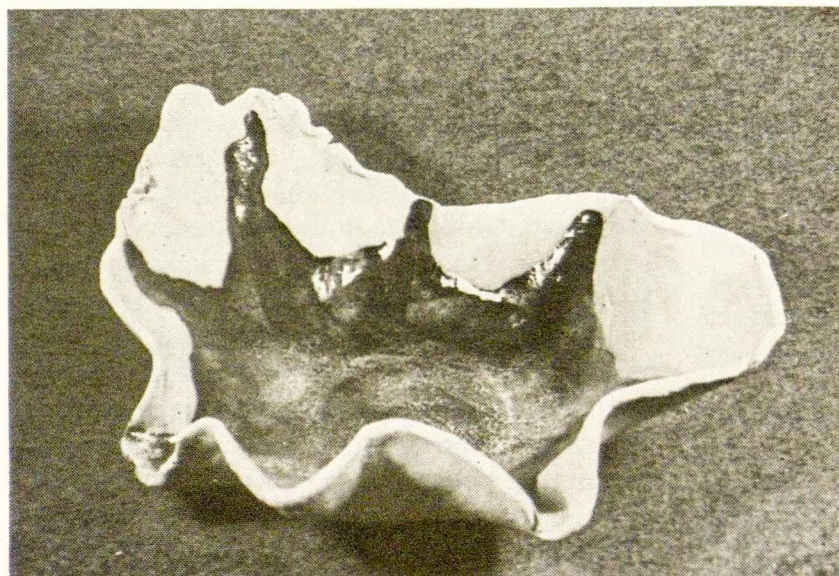
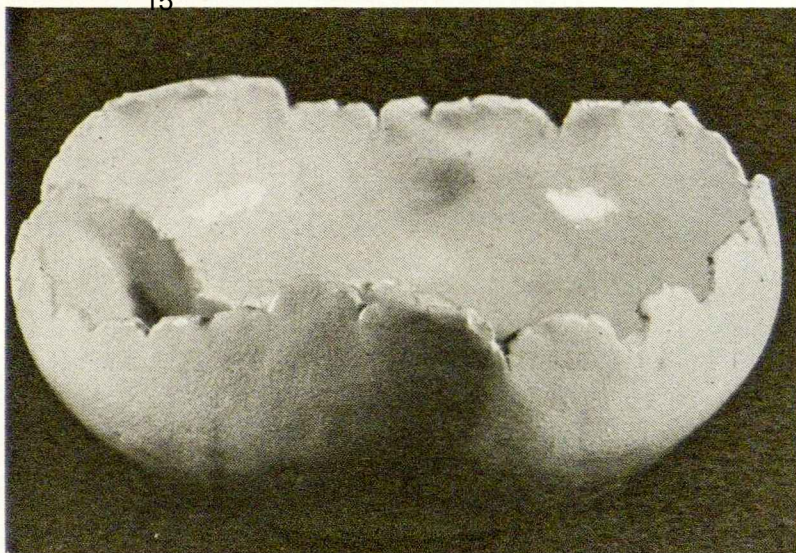
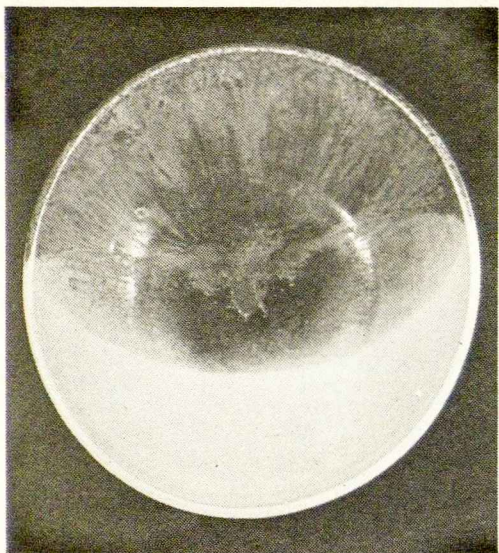
*Menas yra šventas.
Sau ištare —
ir nuleido rankas ant klavišų.
Srovėmis liejos ilgesys
slapčiausių širdies nišų.*

*Horizontuose tirpo ledo kalnai,
slėniai aguonom sužydo.
Ošti paliovė seni qžuolai —
Girių karaliai išdidūs.
Sparnuočių plazdėjimo,
skambančių jūros bangų,
siela lig kraštų prisipildė.
Nutvisko padangė žaibu
ir perskrodė debesiai širdį.
Menas yra šventas...
Kartojo naktis, rytmetys
ir būtis.*

MARYTĖ GAIŽUTIENĖ

Dailininkės Marytės Gaižutienės keramika pasižymi tvirtom, energingom formom. Savo kūrybą glazūrai dažniausia parenka žemės atspalvių tonus. Dailininkė keramikos meną studijavo Chicagos Meno Institute su keramiku Greg Geisman. Priklauso Hyde Park Art Center (dalyvavo jo dvejose parodose), Amerikos Lietuvių Dailininkų Draugijai. Turėjo savo parodas Beverly Shores ir Čiurlionio galerijoj Chicagoje. Šiuo metu yra Čiurlionio galerijos direktorė. Moko keramiką dr. Kriaučeliūno vardo Montesori vaikų nameliuose. Taip pat moko vaikus ir suaugusius keramikos meno Jaunimo Centro ir Balzeko muziejaus kursuose. Dailininkė taip pat dirba ir mokslo srity: savo biochemijos studijas baigė daktaro laipsniu Illinois Technologijos Institute. Ateitininkų organizacijoje gyvai dalyvauja nuo gimnazijos metų.

LIETUVIŠKOS IŠEIVIJOS SOSTINĖS ATEITIS Ką mums sako ECS apklausinėjimas

Saulius Kuprys

Skaitytojams žinoma, kad Chicagos Marquette Parkas yra labiausiai lietuvių apgyventa apylinkė visame laisvame pasaulyje. Miesto tarybos sprendimu net dalis to rajono pakrikštyta „Lithuanian Plaza“ vardu. Čia yra daug lietuviams svarbių įstaigų bei centrų: Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapija su lietuviška ornamentika papuošta bažnyčia, Lietuvos konsulas, Marijos gimnazija, Šv. Kryžiaus ligoninė, Margučio radijo studija, Altos ir Balfo būstinės, Dariaus ir Girėno paminklas, lituanistinės mokyklos, parduotuvės, restoranai ir t.t. Jau keleri metai kaip Marquette Parkas minimas laikraščiuose bei televizijos ir radijo bangomis. Tačiau apylinkė susidomėta ne dėl jos lietuviškumo, o dėl čia vykstančių rasinio pobūdžio neramumų. Apie šią problemą būtų galima plačiai ir ilgai rašyti, tačiau šitame straipsnyje pasidalinsime tik kai kuriais duomenimis, surinktais iš Marquette Parke apylinkės (daugiausia lietuvių) verslininkų.

Ši Marquette Parko verslininkų apklausinėjimą atliko lietuvių įkurta pelno nesiekianti korporacija, vardu Ethnic Community Services (ECS). Turinti savo būstinę Chicagos miesto centre (7 S. Dearborn), ECS yra įdėjus nemažai pastangų, bandydama švelninti Marquette Parko problemas. Šita studija ir buvo viena ECS užsimojimų Marquette Parke dalis.

Studija ištyrė, kokios nuotaikos dabar vyrauja lietuviškame Marquette Parke. Buvo nutarta ribotis vien verslininkais, kadangi manoma, kad jie yra labiausiai jautrūs ekonominiams ir socialiniams pasikeitimams apylinkėje. Žinant jų nusiteikimą, galima daryti išvadas ir apie visą apylinkę.

Vykdamas studiją, buvo apklausinti 55 verslininkai. Studija koncentravosi lietuviškiausioje Marquette Parko dalyje, būtent: nuo Western gatvės rytuose iki California vakaruose ir nuo 67-tos gatvės šiaurėje iki 71-os pietuose. Apklausinėjimo duomenys rodė, kad daugiau kaip pusė (51%) apylinkės verslininkų toje pačioje vietoje yra išbuvę dešimt ar daugiau metų. Naujų verslininkų krautuvės (atidarytos prieš tris metus ar vėliau) sudarė apie trečdalį apklausintų verslininkų (32%). Taigi apylinkė turi didelį skaičių gerai įsitvirtinusių verslininkų, bet tuo pačiu apylinkė tebėra patraukli ir naujiems verslininkams. Darbininkų skaičiaus vidurkis įstaigose buvo keturi.

Verslų įstaigų darbo jėga didele dalimi imama iš vietinės rinkos. Vietiniai gyventojai sudarė net 73% visų darbininkų, dirbančių apklausintose įstaigose. Tai patvirtina teigimą, kad tarp vietinių gyventojų ir prekybininkų yra artimas ryšys ir dalinai palaiko apylinkės pastovumą.

Maždaug pusė verslininkų buvo savo krautuvė savininkai (54%) likusi dalis buvo nuomininkai (46%). Užklausus verslininkų ar, jų nuomone, Marquette Parke bus ekonominiai ir socialiniai pastovūs sekantiems penkeriems metams, 73% atsakė teigiamai, 16% „greičiausiai“ ir tik 9% neigiamai.

Ar Jūs manote, kad Marquette Parkas išliks ekonominiai ir socialiniai pastovūs sekantiems penkeriems metams?

73% Taip
16% Greičiausiai
9% Ne
2% Neatsakė

Toliau buvo paklausta, ar ir ateityje verslininkas pramato pasilikti esamoje vietoje. Ko ne 90% atsakė teigiamai.

Ar ir ateityje pramatote pasilikti esamoje prekybos vietoje?

89% Taip
4% Nežinau
7% Ne

Nežiūrint, kiek metų verslininkas yra išbuvęs apylinkėje, dauguma pasisakė, kad tiki apylinkės pastovumu ir nesiruošia kitur keltis.

Kiek metų verčiasi prekyba	% pramatantys pasilikti MPMP	% pramatantys pastovumą 5 metams
1-5	82%	77%
6-10	100%	80%
11-15	100%	100%
16 ir daugiau	88%	76%

Šitas apklausinėjimas leidžia mums teigti, kad Marquette Parko verslininkai yra aiškiai užsiangazavę savo apylinkę. Jie tiki, kad Marquette Parkas yra ekonomiškai pastovus ir turi galimybių plėstis. Dalis to pastovumo aiškintina tuo, kad yra tamprus ryšys tarp verslininkų ir vietinių gyventojų. (Kaip anksčiau minėta, daugumas verslininkų buvo lietuviai.) Pagrindinis šio apklausinėjimo klausimas — ar išorinės jėgos dar ėmusios spaudimą į šią apylinkę palaužė gyvenvietės pastovumą, galima atsakyti neigiamai. Dauguma verslininkų pareiškė nuomonę, kad vietiniai gyventojai geriausiai gali savo problemas spręsti.

Ši studija susilaukė nemažai dėmesio, ir vietinėje spaudoje. *SW News Herald* į pirmą puslapį įdėjo platų aprašymą antrašte „Survey Shows Optimism for Marquette Park“, o *Southwest Economist* savo ilgą aprašymą užvardino „Study Rates Marquette Park ‘stable’, ‘expandable’“. Studijos rezultatai buvo gyvai komentuojami vietinių bankų ir taupymo įstaigų direktorių tarpe.

Iš šios studijos galime padaryti dvi išvadas: Marquette Parkas, išėvijęs lietuvių sostinė, tebestovi stipriai, ir lietuviai per savo organizacijas kaip Ethnic Community Services sugeba ir savo interesus apginti.

LINKUVOS GIMNAZIJOS ATEITININKAI

Šio „Ateities“ numerio mecenatai yra Linkuvos gimnazijos ateitininkų kuopos 1925-26 mokslo metų valdyba. Linkuvos gimnazijos monografijos išleidimo proga jie „Ateičiai“ paaukojo 500 dolerių. Šiame numeryje dedame žiupsnelį atsiminimų apie Linkuvos gimnazijos ateitininkus.

Linkuvos gimnazijos naujieji rūmai 1936 m.

Prisimenu...

Dr. Juozas Kaškelis

... Prisimenu, kad būnant pirmoj ar antroj Linkuvos progimnazijos klasėj ir būnant 14-15 metų amžiaus, kapelionas kun. Grigaliūnas, kuris mane išimtinai mėgo, nusivežė pirmą kartą į Kauną, kur įvyko ar Ateitininkų Sąjungos konferencija ar katalikų kongresas ir tuo

pačiu laiku nusivedė į Kauno Operos atidarymą (su opera Traviata). Parvykus iš Kauno, visuotiniam mokinių susirinkime laikiau pirmą paskaitą (iš konferencijos išpūdžius). Išvadoj buvo įkurta ateitininkų kuopa, kuriai ir vadovavau. ... Gerai prisimenu, kaip kapelionas Grigaliūnas draugiškai-tėviškai stengėsi man padėti įsitraukti į organizuotos ateitininkijos veiklą. Jo pagelba teko dalyvauti visose ateitininkų konferencijose - kongresuose ir pažinti Voronežo kovos dvasios persiėmusius ateitininkus sendraugius.

Linkuva – šiaurės Lietuvos¹⁹ švietimo židinys

Alf. Šešplaukis

Nuo Linkuvos progimnazijos įsteigimo iki 1944 m. Linkuvos gimnazijoje dirbo arti 100 mokytojų, jų tarpe buvo ne vienas pasižymėjęs mokslo ir kitose srityse, pvz. dr. J. Maciūnas, J. Gobis, K. Dineika, B. Ketarauskas, P. Lapienė ir kiti. Taip pat nemaža Linkuvos gimnazijos abiturientų pasireiškė mokslo, meno, literatūros, visuomeninio veikimo ir kitose srityse. Tuo ypač pasižymėjo I laida. Iš jos minėtini agronomai Br. Baginskas, Br. Povilaitis, B. Špokevičius (Špokas), Ign. Andrašiūnas, inžinieriai broliai A. ir J. Lapšiai, ekonomistas J. Bučas, teis. J. Žagrakalys, visuom. Ona Gaigalaitė-Beleckienė, kun. A. Gleveckas ir kiti. Iš kitų laidų minėtini literatai, rašytojai Aleksas Dičpetris, A. Čeilytkaitė-Žagrakalienė, J. Kazėnas, prof. dr. Vincas Maciūnas, J. Prikockis, P. Rimkūnas, A. Venys ir kiti; teisininkai Juozas Stepanas, Juozas Vembrė, V. Vileišis; agronomai A. Gaška, J. Navakas, A. Indrulytė-Eivienė, Br. Vaškaitis, K. Buožytė ir kiti; ekonomistai L. Krumplys, J. Pažemėnas; kalbininkas K. Gasparavičius; etnologas J. Lingis; med. dr. A. Maciūnas, O. Vaškevičiūtė, A. Baltrukėnas, V. Šomkaitė-Adomavičienė, V. Pliūra ir kiti; kunigai J. Burkus, V. Motekaitis, dr. A. Tamošaitis, SJ, V. Pupinis, visuomenininkai Br. Nainys, P. Petrušaitis; žurnalistai Jul. Būtėnas, J. Vitėnas; mokslininkai dr. R. Šomkaitė, prof. J. Genys; dailininkai J. Pilipauskas, J. Čeičytė ir daug kitų.

Su Linkuvos gimnazija susiję rašytojas J.

Paukštelis, kun. dr. J. Beleckas, SJ, kalbininkas P. Būtėnas, dr. J. Paukštelis, dr. Ign. Skrupskelis, ekon. dr. J. Kaškelis, dr. A. Lėvanas, dr. St. Bačkis, dail. Br. Murinas, dail. Vl. Vaitiekūnas, ped. K. Brazdžiūnaitė-Verbylienė, ped. J. Jatulytė-Lapsienė, agr. R. Jatulytė-Petronienė, O. Brazdžiūnaitė-Rauktenė ir kiti.

Linkuviai taip pat yra: pirmasis Panevėžio vyskupas Kazimieras Paltarokas (iš Gailionių k.), ped. dr. J. Januškevičius, rašytojas K. Jasiukaitis, dramaturgas G. Landsbergis-Žemkalnis (iš Kompanščiznos dvaro), av. gen. J. Kraucevičius, pulk. A. Šumskis (Suvalkų sutarties signataras), av. pulk. Ign. Šešplaukis, muzikas J. Pakalnis ir kiti.

Linkuviai yra darbštūs, pamaldūs, sąmoningi patriotai. Žemė, ypač šiaurinėj daly, gana derlinga. Apylinkės iš dalies kalvotos, iš dalies lygumos. Svarbiausia upė Mūša, kurią savo raštuose vaizdavo Putinas (romane „Krizė“), G. Petkevičaitė-Bitė, J. Paukštelis, K. Jasiukaitis ir kiti.

Rašydamas apie vysk. K. Paltaroką, prel. M. Krupavičius linkuvius taip apibūdina: „Tai žmonės su charakteriu. Bet kas jų nepastums. Ir palinkusiems į diktatūrinę praktiką, į lazdinę sistemą valstybės pareigūnams nelabai vyko savo ponystę demonstruoti linkuviams... Linkuviai tai tikri suvalkiečiai, iš kažin kur atsiradusi suvalkiečių sala aukštaičių viduryje („Tėvynės sargas“, 1959, Nr. 1).

Iš atsiminimų apie Linkuvos gimnazijos ateitininkų veikimą

A.Š.

Kai aš 1929 m. rudenį atsikėliau į Linkuvos gimnazijos ketvirtąją klasę, jau pirmomis mokslo metų dienomis teko sužinoti, kad gimnazijoje veikia moksleivių lavinimosi rateliai, organizacijos. Gimnazijoje veikė šaulių būrys, kurio nariais buvo vyresniųjų klasių (V-VIII kl.) moksleiviai. Nemaža mokinių priklausė skautų draugovei. Buvusi ir tautininkų kuopelė, bet apie ją mažiausiai buvo užsiminama galbūt dėl to, kad ši kuopelė buvo negausi ir neatkreipė tokio dėmesio, kaip kitos. Gausiausia buvo ateitininkų organizacija, kuri davė toną visai gimnazijai.

Ateitininkų veikimui vadovavo tos gimnazijos kapelionas kun. Antanas Grigaliūnas. Nariais į ateitininkus buvo priimami moksleiviai tik nuo penktos klasės. Bet jau prieš priimant tikraisiais nariais, kandidatai ketvirtokai būdavo paruošiami: ištiriami, ar verti būti nariais šioje organizacijoje. Buvo sudarinėjami tokių kandidatų sąrašai ir pateikiami kapelionui spręsti, ką priimti, ką ne. Kandidatams buvo leista lankytis ateitininkų susirinkimuose, išgyti ateitininkų ženklelį ir ypatingais atvejais jį prisiegti. Tokie atvejai būdavo organizuotai lankantis bažnyčioje,

katalikiškuose minėjimuose, kuriems vadovavo ateitininkai. Kandidatų vadovais būdavo ateitininkai iš vyresnių klasių. Šie vadovai su savo globotiniais vesdavo individualius pokalbius, patardami ir nurodydami, ką skaityti iš katalikiškos literatūros, kaip būti pavyzdiniais katalikais. Buvo stengiamasi, kad kiekvienas ateitininkų idėjai prijaučias moksleivis prenumeruotųsi ateitininkų leidžiamą žurnalą „Ateitį“. Susirinkimai vykdavo gimnazijos patalpose, kartais dalyvaujant tai idėjai prijaučiančiam mokytojui. Ateitininkai aktyviai dalyvaudavo bažnytiniame chore per moksleivių pamaldas.

1930 metais buvo uždraustas bet kokių idėjinių organizacijų veikimas gimnazijose ir progimnazijose. Tik skautų sąjungai nebuvo uždrausta veikti. Uždraudus viešą veikimą, ateitininkų organizacija perėjo į katakombinį veikimą. Dalis ateitininkų įstojo ir į skautų organizaciją. Veikimas nelegaliomis sąlygomis buvo sustiprintas ir vis stiprinamas Katalikų veikimo centro, KAK arba ateitininkų veikimo centro nuolatiniais nurodymais (aplankraščiais, žodžiu per kapelioną Grigaliūną arba per kokį atvykstantį iš sostinės veikėją).

Vyresniųjų klasių ateitininkai pasiskirstė grupėmis pagal klases, slapta rinkdavosi butuose pas kurį moksleivį, nagrinėjo įvairius idėjinius klausimus, numatytus iš anksto. Perėjus į nelegalų veikimą, tokie didesni susirinkimai, apimę keletą klasių, darėsi retesni, nes reikėjo saugotis sekimo iš valdžios pusės. Bendri susirinkimai būdavo daromi bažnyčios zakristijoje, dalyvaujant pačiam kapelionui. Tokių susirinkimų metu, būdavo, kas nors atvyksta iš kitur su kokia žinia ar paskaita. Kartą atvyko studentas Masionis, ateitininkų centro atstovas iš Kauno. Skaitė pranešimą apie bendrą ateitininkų padėtį Lietuvoje. Porą kartų buvo apsilankęs tuo metu plačiai pagarsėjęs pamokslininkas kun. A. Lipnickas (Lipniūnas). Tai vienintelis toks svečias, kurs mokėjo sukrėsti ir uždegti ne tik moksleivius, bet ir patį kapelioną. Dažnai būdavo minimas žymus katalikų veikėjas prof. Pr. Dovydaitis, kuris už savo veiklą buvęs net izoliuotas nuo visuomenės.

Ateitininkų nagrinėjamų temų pagrindą sudarė Foersterio raštai, prof. Šalkauskio filosofija, vysk. Paltaroko „Socialis klausimas“, enciklika „Rerum novarum“, Tihamer Totho knygelės, žurnalų „Židinio“, „Ateities“ straipsniai, kiti katalikiški žurnalai ir laikraščiai, kitokio turinio leidiniai, kurių mintys atspindėjo katalikišką ideologiją.

Laisvo ir draudžiamo veikimo metu Linkuvos ateitininkai leido šapirografu spausdinamą vienkartinį (metinį) leidinį „Atžalą“ (išeidavo mokslo metams baigiantis). Šiame leidinyje buvo spausdinama kai kurių narių kūryba — eilėraščiai, apysakos ir šiaip aktualūs organizaciniai klausimai. Kiekvieno nario pareiga buvo nusipirkti šį leidinį.

Katakombiniam veikimui būdingas labai svarbus darbas, į kurį buvo atkreiptas ypatingas dėmesys — tai žemesnių klasių moksleivių būrimas į šią slaptą organizaciją ir pastangos, kad vyresnieji idėjos draugai išliktų ištikimi tai idėjai iki galo (kol užbaigs gimnaziją). Buvo labai svarbu išlaikyti paslaptį, kad nepakliuvus ant kokio „vilko“ ar policijos pareigūno, specialiai skirto sekti ateitininkų judėjimą.

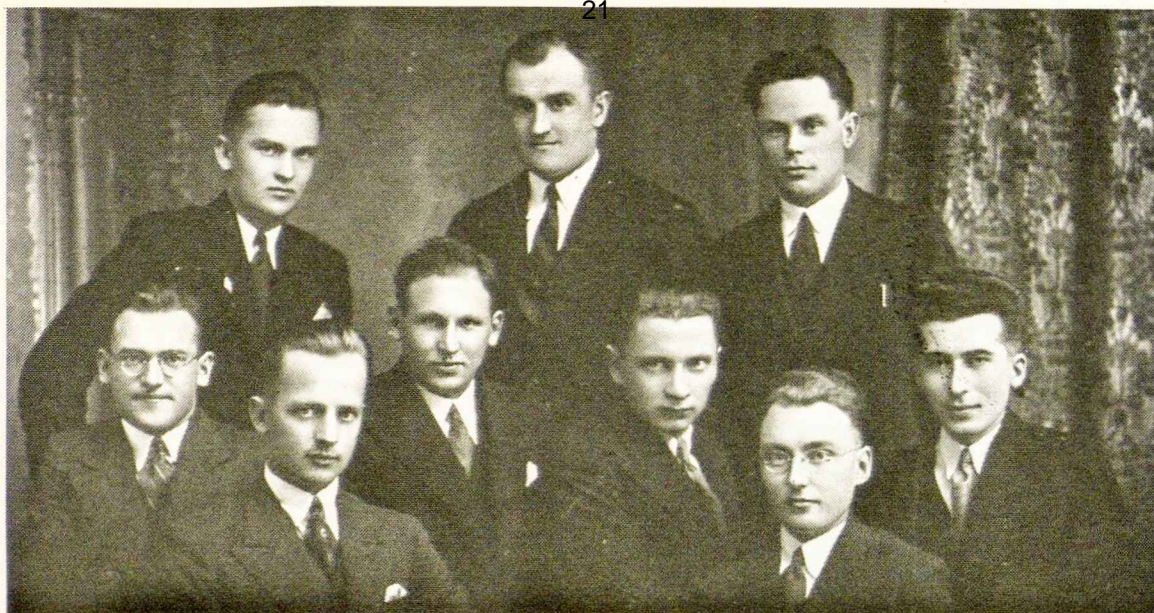
Buvo gražia tradicija virtęs, baigiantis mokslo metams, atskirų klasių ateitininkų nusifotografavimas. Vietą pasirinkdavo nušalesnę, kaip kapinėse ar Balsevitynės sode, netoli gimnazijos pastatų, ar klebonijos sode, ar kitur. Škaplierinės atleidų metu atvykę moksleiviai ir studentai rinkdavosi į klebonijos sodą ir visi kartu nusifotografuodavo.

Nors viešas veikimas buvo uždraustas, bet spauda katalikui moksleiviui nebuvo varžoma. Vyresniųjų klasių ateitininkams buvo leidžiamas žurnalas „Ateitis“, o žemesniųjų — „Ateities spinduliai“. Beveik visi ateitininkai skaitė savo spaudą. O veiklesnieji prenumeravosi net „Židinį“, katalikiškus dienraščius.

Švietimo ministerija leido moksleiviams skiriamą žurnalą „Šviesos keliai“. Bet Linkuvoje žurnalas didelio pasisekimo neturėjo. Ateitininkai juo nesidomėjo, o iš kitų mokinių mažai kas jį prenumeravosi. Direktorius kartais per pamoką primindavo, kad prenumeruotųsi šį žurnalą, bet tas priminimas būdavo tik formalus.

Nė vienas gimnazijos veiklos reiškinys nepraėjo nesuderintas su kapeliono, kaip ateitininkų vadovo, nuomone. Buvo jaučiama, kad pats gimnazijos direktorius su kapelionu daugiausia skaitėsi ir vengdavo bet kokių nesuipratimų. Dėl to ir mokiniai kapelioną labiau gerbė negu kitus mokytojus. Religinė disciplina Linkuvos gimnazijoje buvo ko griežčiausia. Turbūt teisingai kapelionas kun. Grigaliūnas (vėliau prelatas) viename ateitininkų susirinkime pasakė, kad kunigų seminarijoje didžiausias klierikų procentas yra iš Linkuvos ir Utenos gimnazijų.

Ką būtų galima pasakyti apie Linkuvos gimnazijos ateitininkus, užbaigiant prisiminimus? Tai šniokščiantis upelis, laiko tėkmėje besiveržiantis iš savo krantų, tikrai kovingas.

Kai kurie linkuviai Teologijos Filosofijos fakulteto studentų tarpe. I eil. iš k. į d.: Br. Dundulis, J. Slapšinskas (Rimantas; mir.), St. Rudys, J. Mikeliūnas, Alf. Šešplaukis, J. Labokas (mir.).

Pas kapelioną kun. A. Baltrukėną abiturientai 1938 m.

Linkuvos gimnazijos 7 kl. mokiniai - ateitininkai 1931 m. I eilė iš kairės: L. Ilgakojoytė, Neverauskaitė, S. Burkutė, E. Ilgakojoytė, O. Spudaitė, E. Lingytė, T. Gaigalaitė, S. Racytė, Neverauskaitė. II eilė: Augustauskas, V. Požėla, Misevičius, Bliuvaitis, S. Urba, Radvila.

Linkuvos gimnazijos ateitininkai 1929-33 metais

Aleksandra Eivienė

Linkuva — tai tas mielas šiaurės Lietuvos kampelis, kur netoli tekėjo Mūša, kvepėjo skanus apynių alus, kur visą savaitę tęsėsi Škapliernos atlaidai ir kermošius, kur derlingos lygumų dirvos ir gera, dosni žmonių širdis...

Nors mažas Linkuvos miestelis, bet jis lyg žiburys švietė savo aplinkumai, ypač svari buvo gimnazijos reikšmė. O tą gimnaziją lankė beveik išimtinai ūkininkų vaikai iš Linkuvos, Pašvitinio, Joniškėlio, Vaškų, Pasvalio, Žeimelio ir kitų valsčių. „Miesčionių“ tada mažai buvo, tik miestelio valdininkų vaikai, vieno kito prekybininko ar amatininko. Bet visi tie gimnazijos auklėtiniai buvo pilni entuziazmo ne tik mokslui, bet ir sportui, vaidybai, geroms idėjoms ir kitoms kultūrinėms apraiškoms. Veikė čia ir ateitininkai. Buvo ir skautų organizacija. Ir mūsų dauguma buvome kartu skautai ir ateitininkai. Idėjos juk nesimuša, tik žmonės kartais nesutaria dėl jų. Bet šiuo atveju lietuviai — gimnazistai ir jų vadai buvo tolerantiški, pagarbūs viens kito įsitikinimams. Jei skautai mus mokė daugiau sąlyčio su gamta, pabrėžė gerus įpročius — kaip negerti ir nerūkyti bei mokyti krikščioniškos meilės artimui, darant kasdieną gerą darbėlį, tai ateitininkai kreipė daugiau dėmesio į savo charakterio ugdymą, gilesnį išsilavinimą, platesnę pasaulėžiūrą ir siekį kai ko aukštesnio. Ir aš į skautus įstojau būdama II-je klasėje, o į ateitininkus — IV kl. Kad būtų priimti į tas garbingas eiles, naujokai turėjo laikyti egzaminus ir parašyti diskusinį referatą. Ir aš rašiau, atsimenu apie jaunystę, estetinį lavinimąsi, aukštus gyvenimo siekius — sekant Adomu Mickevičium — „Siek ten, kur vyzdis nepasiekia, laužk tai, ko protas nepajėgia“, arba „Jaunyste, paduok man sparnus“. Ir tikrai atrodo, kad tuo laiku mes visa savo jaunystės ugnimi degėm tomis ateitininkų idėjomis, jų kilnumu ir stengėmės jas įvykdyti. Mano įstojimo į ateitininkus metu pirmininku buvo Juozas Vilimas — Užubalis, vėliau vadovavo Juozas Navakas ir Misevičius. Iš mergaičių vadovių buvo Ona Spudaitė dabar Damienė. Ji buvo mūsų jaunesniųjų globėja. Vėliau ir man teko globoti jaunesnes, iš kurių puikiai atsimenu Juliją Pupinytę-Navakienė ir gražiabalsę Feliciją Jarašiūnaitę. O mano klasėj ateitininkės buvo: T. Andrašiūnaitė, O. Penkaskaitė, O. Paltarokaitė, A. Krištana- vičiūtė, P. Misiūtė, M. Kurlianskytė, O. Ratkutė ir kt. Iš berniukų: J. Butėnas, J. Jara-

šiūnas, J. Vinkelis, E. Petraitis, P. Rinkūnas, St. Ridikas ir kt.

Kai 1930.VIII.30 Švietimo Ministerija ateitininkų organizaciją vidurinėse mokyklose uždarė, mes, nors visuomet klusnūs vyriausybės įstatymams, šiuo sykiu jų nepaklausėm. Suėjom į „katakombas“ arba pogrindį — veikėm slapta ir net savo laikraštėlių leidom. Jį ne tik įdomiai prirašydavom, bet ir gražiai iliustruodavom, ir tas slaptas veikimas mus dar daugiau uždegė, sucementavo. Dabar dažniausiai rinkdavomės į zakristiją, klebonijos koridorius ar kur nors lauke. Atsimenu, kaip kartą, rodos, apie 1932 m. iš ryto ėjom stud. Antano Masionio, atvažiavusio iš Kauno, vėliau studento K. Mockaus pranešimų klausyti. Vėliau mus mergaitės vizitavo studentė Elena Sabalytė iš Dotnuvos. Buvo ir pritariančių mokytojų. Iš jų prisimenu a.a. šviesios atminties lotynų kalbos mokytoją Tomą Šidiškį, kuris kartą irgi dalyvavo mūsų susirinkime, paskui pirmasis jį apleido, užsitraukęs skrybėlę ant akių. Tada į susirinkimus mes sueidavom po vieną, mergaitės kartais po dvi ir vis kelių minučių tarpu. Tokiu pat būdu ir išsiskirstydavom. Kartą pavasarį darėm susirinkimą, O. Spudaitė vadovaujant, klebonijos laukuose — vienoj dauboj. Na, ir pamatėm netoli beateinantį matematikos mokytoją Bronių Keturauską. Išsigandom ir išlakstėm, nors jis gal visai neturėjo intencijos mus sekti.

Bendravom ir su kitų gimnazijų ateitininkais, ypač Biržų ir Šiaulių gimnazijų, net korespondavom su jais. Iš jų atsimenu Agutę Šidlauskaitę. Slapta važiavom į Šiaulius, į ateitininkų suvažiavimą, vėliau Eucharistinį kongresą. Kartą ir Linkuvoj vasarą — Škapliernos atlaidų metu „krivulės“ pašto buvom sušaukti klausyti dr. J. Kaškelio paskaitos. Neatsimenu jau jo kalbos turinio, bet puikiai menu jo madingą ano meto išvaizdą — šviesios kelnės, skrybėlė, lazda...

Jei anuo laiku iš kai kurių gimnazijų vadovybė net „išmesdavo“ mokinius už dalyvavimą ateitininkų organizacijoje, tai Linkuvoj to nebuvo. Mes turėjom čia puikų, neužmirštamą atminties direktorių Antaną Brazdžiūną, kuris sugebėjo gerai laviruoti tarp valdžios įsakymų ir mokinių gerovės. Jis puikiai žinojo, kad ateitininkai veikė ir kas jiems priklausė, bet niekad neieškojo progų, kurios verstų jį „vykdyti“ vyriausybės įsakymus. O pagaliau ateitininkai buvo veik visi geriausi mokiniai ir pavyzdingo elgesio.

KRIKŠČIONIŠKAS ATSINAUJINIMAS: AIDAI IR ATGARSIAI

„Ateities“ vasario numeryje buvo atspausdintos Kęstučio Trimako apie krikščionišką atsinaujinimą mintys, paruoštos IX Ateitininkų Kongresui, bet dėl susidėjusių aplinkybių neskaitytos. Čia spausdiname prof. dr. J. Pikūno, ses. Onutės Mikailaitės, Aldonos Prapuolenytės, kun. Antano Saulaičio, S.J., ir kun. Juozapo Bacevičiaus, O.F.M., atsiliepiamus į tas mintis.

APIE STRAIPSNĮ

„Plataus masto ir įžvalgus“

Kun. dr. K. Trimako „Krikščioniškas atsinaujinimas“ (žr. 1978 m. vasario mėn. *Ateitį* yra plataus masto ir įžvalgus straipsnis, todėl jis yra vertas visų ateitininkų dėmesio. Tai yra reikšmingas kongresinės minties „Liudyti Kristų ir savąją tautą“ praplėtimas. Aukščiausiųjų vertybių pajutimas šio metų gyvenime nėra nei lengvas, nei dažnas. Net ir nepriklausomos Lietuvos laikais ideologinio sąmoningumo nebuvo per daug, juo labiau dabar. Hedonistinė gyvenimo realybė dažnai užgožia besiskleidžiantį jaunuolio, -ės impulsą pažinti ir pamilti didįjį Gerį. Kiekvienam ateitininkui reikia daug pastangų, kad jis priartėtų prie idealų grožio gelmės. Tuo labiau, kad jis, Trimako žodžiais tariant, „išdrįstų mokslu, darbu ir kūryba statyti geresnį pasaulį“ savoje aplinkoje.

Justinas Pikūnas

*„Giliai apsvarstytas,
taiklus, programinis“.*

Taip giliai apsvarstyto, tokio taiklaus ir išsamaus, taip atvirai ir kondensuotai svarstančio ateitininkiškas problemas straipsnio, nežinau kada jau beskačiau. Tai programinis straipsnis, ir dėlto labai gaila, kad jo neišgirdo Clevelande susirinkę Ateitininkų Kongreso dalyviai.

Aldona Prapuolenytė

*„Gyvybinis lietuvių klausimas,
ypač jaunimo“.*

Jūsų straipsnis „Krikščioniškas Atsinaujinimas“ Ateityje... labai ryškiai pasako, kur yra problema. Problemą žinant, galima imtis priemonių ją išspręsti.

Kai kurie Jūsų pasisakymai yra labai gilos minties ir būtų verti platesnio išryškinimo. Ar negalėtumėt tą patį straipsnį, ar kelis jo punktus duoti atspausdinti kai kuriuose kituose žurnaluose ar laikraščiuose? Tas klausimas nėra polemiskas, ar diskusijų, ar smegenų lavinimo klausimas, bet *gyvybinis* mūsų lietuvių klausimas, ypatingai jaunimo.

Juozapas Bacevičius, O.F.M.

„*Atsinaujinimas labai vykusiai²⁴
apibūdintas...*“

Jūsų straipsnis apie krikščionišką atsinaujinimą vasario numery man labai, labai patiko, nes: 1. jaunimo religinė padėtis buvo realiai svarstyta, ko daugelis vyresniųjų dvasininkų nenori pripažinti; 2. pats atsinaujinimas labai vykusiai apibūdintas; 3. viena pagrindinių dvasinio atbukimo priežasčių (rūpestis savo medžiagine gerove ir malonumu) tiksliai iškeltas.

Onutė Mikailaitė

KRIKŠČIONIŠKAS ATSINAUJINIMAS

*Asmeninis susitelkimas,
atleidimo ir draugiškumo dvasia*

Ateitininko kelyje gilus asmeninis susitelkimas ir platus žvilgsnis į savo einamą kelią turi būti kartojamas jei ne kasdieną, tai bent kas mėnesį. Tik tuomet jis pilnai supras, ką reiškia „Tėve mūsų“ žodžiai „... kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams“. Mums visiems reikia gilios atleidimo ir draugiškumo dvasios, nes be jos kopimas į idealo aukštumas vargu ar yra įmanomas.

Justinas Pikūnas

„*Atsinaujinimo mums nebeužtenka.
Reikia iš pagrindų atsistatyti*“.

Vertinu kiekvieną straipsnyje iškeltą mintį, bet tai programai įgyvendinti atsinaujinimo sąvoka persilpna.

Griūvantį namą neužtenka nuo dulkių apvalyti, palopyti ir uždažyti! O ateitininkai, iš krikščioniško taško žiūrint, griūva. Yra asmeninių išimčių, bet kaip sąjūdis — savo misijos neatlieka. Taigi atsinaujinimo mums jau neužtenka. Reikia iš pagrindų atsistatyti. O toks darbas pareikalauš aukos, pareikalauš ir naujo ryžto.

Kai skaičiau Jūsų dėstymą, kas yra krikščioniškas atsinaujinimas, prisiminiau Kristaus mokinius iš Emmauso (Lk. 24, 32) „Argi mūsų širdys nebuvo užsidegusios, kai jis kelyje mums kalbėjo ir atvėrė Raštų prasmę?“ Ir mano širdis džiaugiasi, nes Jūs kviečiate ateitininkus gyventi ir kurti Gerosios Naujienos šviesoje. Toje šviesoje pamatyti, kokias sienas reikia išgriauti ir jas pašalinti, kad Kristaus dvasia, o ne pasaulio, piktojo ir kūno gundymai, taptų mūsų gyvenimo variklis.

Kai kam šie mano žodžiai skambėtų per

maža ar visai nerafinuotai, gal net davatkiškai. Tebūnie. Geriau priklausyti „religinei brolijai“ nei organizacijai, kurios daugumai narių rūpi ne kaip „Visa atnaujinti Kristuje“, bet kaip daugiau patogumų ir malonumų sau laimėti. Kad ateitininkams ir organizacijos rėmuose, ir bendruomeninėje veikloje susitinkantiems, ir šeimose gyvenantiems broliškumo stinga — nėra paslaptis. Jei religija mums būtų taip, kaip maistas, kaip oras, be kurių gyventi negalime, nereikėtų bijotis „religinės brolijos“ vardo, nes per ją taptume broliais. O turėtume to siekti.

Aldona Prapuolenytė

*Geriausias išsireiškimas —
„išgyventi Kristaus įtaką“.*

Dvasinio atsinaujinimo arba krikščioniško gyvenimo pagrindas yra gal ne tiek „daugiau veiklos“, kiek tos veiklos *kokybė*, kitas laipsnis, lygis, nes Kristaus prisikėlimas reiškia

planus), išgyventi (pergyventi, paragauti), įtaką (kiekvienas narys jaustūsi Dievo karalystės statymo dalimi).

Ne tremties sąlygos mus nudvasino, nes tremtis būtų žmogaus būklė — neprisirišimas prie to, kas nėra vertinga visados, bet „geras gyvenimas“. Mes dvasiniai tiek tremtiniai, kiek JAV, Kanadoje ar kitur 400 metų gyvenantieji.

Apibūdinimas labai geras. Atsinaujinimas gali turėti daugiau pasekmių, jei vadovaujamas pasauliečių. Sakoma, kad šv. Pranciškaus asyžiečio sąjūdis neteko savo atsinaujinančios galios, kai perėjo į klerikalizmą. Kodėl Jėzus mokiniams nepasirinko ano meto dvasininką, o pasauliečius žvejus, muitininkus? Juk fariziejai, sadukiejai, Rašto aiškintojai turėjo geriausiai suprasti religinę Kristaus veikimo prasmę.

Gražiai pabrėžtas *solidarumas* su žmonija Kristaus pavyzdžiu. Jei būtume solidarūs su visa žmonija (kurios 2/3 neturi asmens laisvės ir eina miegoti alkani lūšnelėje), tai pamatysime, kad „turtas“ nėra tik medžiaginis, bet ir prisirišimas prie savo nuomonės, pasenusių metodų, nekrikščioniškų „kultūrinių“ vertybių, prie „consumer society“ principų. „Consumer society“ dėsnis — kiekybė yra vertinga — daug kur jau gerokai paralyžiuoja lietuvišką veiklą, nes „mažai ateis, mažai kas domisi, mūsų nedaug...“ Man šeši žmonės susirinkime ar 12 rekolekcijose ar 24 kuopoje atrodo labai daug, nes mano tėvai vargo daugiau kaip 20 metų dieną ir naktį, augindami tik du.

Labai sutinku su ateitininkų (ir gal bendrai krikščioniško jaunimo) galimybe ypatingai išvystyti *kūrybą* ir santykį su Dievu asmenine ir bendruomenine *malda*.

Antanas Saulaitis, S.J.

„Tik tada, kai Kristus mums padaro išpūdį“.

Imsiu kai kuriuos Jūsų straipsnio specifinius punktus: 1. „Kas patenka į Kristaus orbitą“ — kas patiria Kristaus gyvumą ir realybę savo gyvenime, tam „ramybės“ nebėra — „urget me caritas Christi“. — Puikus punktas. Kaip teisingai!

2. „Krikščionybė dažnai yra mums, kaip nesava žemė“ — daugeliui net dievobaimingų katalikų pats Kristus yra svetimas, nes Jis lieka tik „sāvoka“, o ne *Asmuo*, kuris taip pat mūsų *Uola*. Vat. II Konstitucija (moraline) kaip tik ir teigia, kad didžiausia mūsų „paklaida“ yra tas dvilypiškumas tarp *tikėjimo* ir kasdieninio gyvenimo. Man atrodo, kad tai įveda skizofreniją į mūsų gyvenimą.

naują (tai yra kitokį) gyvenimą.

Jeigu ateitininkai (organizacine prasme) ir kitos lietuvių organizacijos vien tik atsinaujintų pagal eilinius žmogiškus veikimo ir vadovavimo dinamikos (socialinės psichologijos ar pan.) dėsnius, jau būtų labai daug, nes tai leistų prasiveržti tam gėriui, kūrybingumui ir motyvacijai, kuri glūdi nariuose ir organizacijoje. Daug gali padėti įvertinimo anketa, pagrįsta, pavyzdžiui, tokiais dėsniais kaip „The Peter Principle“ ir ypač „The Peter Prescription“.

Norėtūsi pabrėžti straipsnyje iškeltas mintis. Ideologinis sąmoningumas (tik lietuviai tebenaudoja žodį ideologija, kuris kitataučiams reiškia neapgalvotų principų ar dėsnių dogmatiką) galėtų būti išreikštas kiek konkrečiau — *veiklaus krikščioniškumo* vardu. Kitaip per ateitininkų užsiėmimus tik kalsime ideologiją, kaip jau daug kartų nesėkmingai bandyta. Geriausias straipsnio išsireiškimas — „išgyventi Kristaus įtaką“, nes tai pabrėžia visko centrą (asmenį ne principus, dėsnius ar

3. Jūsų pacituoti jaunuolių pasisakymai²⁶ naudingi ir apšviečiantys. Jie reprezentuoja daugumą, ne vien tik jaunuolių, bet ir suaugusių.

Dabartinėse mano pareigose pašaukimų klausimas (lietuvių) yra labai aktualus. Bendrai paėmus, mano manymu, dar gyvesnis klausimas (ir pirmesnis) tai ne pašaukimų, bet 1) *tikėjimo išlaikymo* ir 2) *Krikščioniško atsinaujinimo* klausimai.

4. Aš nenorėčiau sutikti su Jūsų pasisakymu, kad „tremties gyvenimo sąlygos nudvasino“ mus (46 psl.: tai ne K. Trimako teigimas, bet citata iš kito straipsnio. Red.). Tačiau „tremties sąlygos“ turėjo mus daugiau atpalaiduoti nuo savęs ir priartinti prie Dievo. Nudvasinimo priežastys, rodos, kitur.

5. Labai tiksliai apibūdinote Krikščionišką atsinaujinimą. Atsinaujinimas gali prasidėti tik tada, kai *Kristus* (Jis pats — ne Jo sąvoka) mums padaro *įspūdį* — o ne kitas asmuo apie Kristų. Kai kitas asmuo apibūdina Kristų, tai dažniausiai paliečia tik protą (nors tuomi pats Kristus irgi gali veikti į valią) Žmogus turi būti visas paliestas.

Juozapas Bacevičius, O.F.M.

AR ŽIDINIO REIKIA?

„Bendrakeleivių talka būtina nagrinėti ir planuoti priemonės“

Tarsi atsiskyrėliams kiekvienam paskirai kopti būtų sunku ir kliūčių daug. Todėl bendrakeleivių talka yra būtina ir paskatinimui ir pagalbai. Štai kodėl mums visiems reikia Trimako straipsnyje pasiūlytų *atsinaujinimo* židinių, kurie nagrinėtų ir planuotų tinkamiausias priemones palengvinti tiek asmeninems, tiek ir grupinėms pastangoms kilti idealo aukštumon. Kaip organizaciniu darbu taip ir idealo meile reikia dalintis, kad visi ją giliai pajustume ir galėtume pilniau prisidėti prie savo kartos ir visos tautos dvasinio renesanso.

Justinas Pikūnas

„Atsinaujinimo židinys yra būtinas“

Taip, atsinaujinimo židinys yra būtinas. Sąlygos atsinaujinimui turi būti sudaromos ir visiems prieinamos. Centrinė komunikacija būtina.

Juozapas Bacevičius, O.F.M.

„Ne tik ateitininkijai, bet ir visai lietuviškai bendruomenei“

Svarbi informacinė, o taip pat ir inspiruojanti medžiaga galėtų būti pateikiama ir juostelėmis (tape). Jos pasiektų ateitininkų vienetus dažniau ir greičiau nei savaitgalių „teamai“. Taigi atsinaujinimui skleisti yra būtinas centrinis organas, kurį Jūs taikliai pavadinate „atsinaujinimo židiniu“. Idėja puiki. Dabar tik darbininkų linkiu sulaukti.

Atsinaujinimo židinys galėtų pasitarnauti ne tik ateitininkijai, bet eventualiai ir visai lietuviškai bendruomenei sukrikščioninti. Vis linksniuojame, kad esame neuždara organizacija, bet sąjūdis. Tautiniam susipratimui žadinti turime pakankamai jėgų ir židinių ir ateitininkų tarpe, ir šalia jų. O religiniam?! Juk lietuviškos parapijos vargiai ar padeda apkrikštytajam išaugti iš krikšto marškinėlių! Bent dalinai tą spragą galėtų užkišti ateitininkų „atsinaujinimo židiniai“. Ar tai nebūtų mūsų misija? Tačiau pirmiausia pradėkime nuo savęs.

Aldona Prapuolenytė

Laikinai koks komitetas suplanuoti

Kaip straipsnyje rašoma, nereikėtų organizacinio židinio — dar vieno komiteto ar komisijos, ar organizacijos. Atsinaujinimo *laidu* turi būti *pati organizacija*, kuri jau veikia. Laikinai galėtų būti koks komitetas suplanuoti.

Antanas Saulaitis, S.J.

„Svarbu išdirbti kelis konkrečius, paprastus veiklos principus...“

Dėl židinio mano mintys būtų tokios: 1. nesvarbu vieta, bet keli žmonės, kurie koordinuotų atsinaujinimo veiklą ir į kuriuos galėtų kreiptis tie, kurie ieško medžiagos ką nors padaryti. Nesteikim dar vienos organizacijos! 2. svarbu išdirbti kelis konkrečius, paprastus veiklos principus, kurie padėtų atsinaujinimą vykdyti (pavojus: tik nepradėkim jėgas pakertančių diskusijų ir amžinų nagrinėjimų, kas atsitiko su Šalkauskio gyvosios dvasios sąjūdžiu).

Onutė Mikailaitė

VEIKLA IR PRIEMONĖS

Krikščioniško atsinaujinimo konferencijos

Nors krikščioniško atsinaujinimo pagrindas yra asmeninis apsisprendimas, bet jis turi būti grupiniai palaikomas, skatinamas, keliamas.

Prie suminėtų straipsnyje priemonių siūlyčiau krikščioniško atsinaujinimo konferencijos su paskaitom, diskusijom, liturginėm apeigom, į kurias suvažiuotų ateitininkai iš visur Kristaus dvasia atsigaivinti ir pasiinformuoti, kas vyksta krikščioniškame pasaulyje.

Panašūs dalykai yra praktikuojami krikščioniškame pasaulyje ir jie neša gerus vaisius. Tikiu, kad su Dievo pagalba Jūsų mintis virs realybe ir iš to židinio sklis šviesa ir šilima akis atverianti, kietas širdis tirpdinanti. Tada bus lengviau atsispirti nepasotinamam malonumų ir patogumų sudievinimui ir būti vertesniais, nei dabar esame liudyti Kristų ir kenčiančią Tėvyne.

Aldona Prapuolenytė

„Darykime, ką galime ten, kur esame!“

Principus siūlau šiuos: 1. *Vienybės ir pozityvumo*. Remkime bet kokias pastangas, daromas bet kur krikščioniško atsinaujinimo labui. Visuose religiniuose užmojuose žiūrėkime, kas jungia, ne kas skiria. 2. *Praktiškos veiklos*: darykime, ką galime ten, kur esame! Yra įvairių kelių, metodų vykdyti krikščionišką atsinaujinimą. Naudokime visa, kas gera. Skiriasi sąlygos, skiriasi žmonių veiklos būdai, bet visa yra naudinga. 3. *Visur skleiskime atsinaujinimo mintį*. Svarbu panaudoti visas progas — spaudą, asmeniškus pokalbius, paskaitas, kalbas, bet ką. Dar norėčiau pridėti, kad, mano manymu, turime galvoti plačiau. Dvasinis atsinaujinimas turėtų paliesti visą Šiaurės Ameriką — visas lietuvių kolonijas. Gal tai atrodo per daug ambicinga, bet su Dievo pagalba ir geru susiorganizavimu galime labai daug ką padaryti. Ateitininkai gali imti iniciatyvos (Jūs jau užsukote ratą), bet turime palaikyti kontaktus ir išmokti bendradarbiauti su visomis organizacijomis, randant žmonių, kurie pritaria krikščioniškam atsinaujinimui. Išvystę gerą veiklos planą ir radę būdus koordinuoti savo pastangas, galėsime pasidalinti ir su kitomis lietuvių kolonijomis svetur. Bet pradėkime nuo savęs!

Onutė Mikailaitė

*Grupės su uždaviniais,
dvasinis turinys susirinkime.
Taikiny — parapijos.*

Ar negali sendraugių (kai kurie dar tik pagyvendraugiai, ne seni) grupė rūpintis liturginiais tekstais, studentų — priemonėms veiklai ir stovykloms, susirinkimams, susitelkimo dienoms, kad ir tik išverstų visa tai, kas naudinga iš anglų ir kitų kalbų, vietoj viską

kurdami nuo Adomo ir Ievos iš naujo. Tie uždaviniai, taip gražiai išvardinti, galėtų būti pasidalinti tarp visų vienetų — kuopų, skyrių ir kt. — rinkti bei kurti giesmes, kitą liturginę medžiagą, religiniams pašnekesiams ir pan. vaizdines priemones.

Labai gerai susirinkimų dalį skirti dvasinio turinio dalykui. Visų pirma tai galėtų prasidėti (ir tęstis!) *visose valdybose*, nuo tarybos ir centro valdybų iki skyrių. Mūsų lietuviškų organizacijų valdybos tapo administracinėm biurokratijom, kad auklėjimo ir lavinimosi reikalai lieka paskutinioms penkioms minutėms. Kaip būtų įvertinti tuos visus posėdžius ir surašyti nuošimčiais: kiek posėdžio laiko skirta reikalams, kuriuos du žmonės gali per kelias minutes apspręsti, nevarginę visų 10 ar 12 pusantros valandos? Koks nuošimtis laiko skirtas svarstyti auklėjimo (jaunimo) ir lavinimosi (suaugusių) programoms, reikalams?

Nors JAV-Kanados lietuvių veikla ne tiek remiasi parapijomis kaip kai kuriuose kituose kraštuose, parapijos labai svarbios. Todėl galutiniu atsinaujinimo taikiniu reikėtų laikyti ne *save*, tai yra, ateitininkiją, bet *mūsų parapijas*, kuriose dvasinio atsinaujinimo stoka daugiausia „skauda“. Jeigu bet kuri organizacija gyvena tik ar daugiausia sau, nebesimato *krikščioniškos tarnybos* prošvaistės. Jeigu mūsų parapijos pakiltų bent iki JAV vidurkio (žr., pvz. *U.S. Catholic* balandžio mėn.), tai lietuvių parapijose irgi būtų 39 proc. su šeimų būreliais, 41 proc., seneliams lankyti grupėmis, 45 proc. maldos būrelius, 61 proc. šv. Rašto būrelius, 58 proc. jaunimo chorą (su kanklėmis), 63 proc. Komuniją dalinančių pasauliečių, kurių 47 proc. moteris, 86 proc. moteris skaitytojas ir 12 proc. Mišių patarnautojas, 70 proc. lankančių ligonines, 23 proc. apmokamus pasauliečius religinės programos vedėjus, 82 proc. suaugusių krikščioniško turinio kursus, 58-75 proc. kur tėvai su vaikais lanko Komunijos ar Sutvirtinimo kursus, 86 proc. priešvedybinius kursus (lietuvių kalba), 80 proc. Susitaikymo sakramento naujus kambarius. Galėtų straipsnyje būti pabrėžtas suaugusių tolimesnis lavinimasis (82 proc. JAV parapijų turi tokias programas).

Prancūzijoje pusė visų kapelionų-religinės programos vedėjų (pilnalaikių ir dalį laiko dirbančių) yra pasauliečiai. Kiekviena kuopa, skyrius, valdyba turi kapelioną, bet ar nereikėtų religinės programos vedėjo ar vedėjos? Kada bus kapelionams ir religinės programos vedėjams-oms kursai? Kuris mūsų ateitininkijos kapelionų paskutinį kartą lankė kursus?

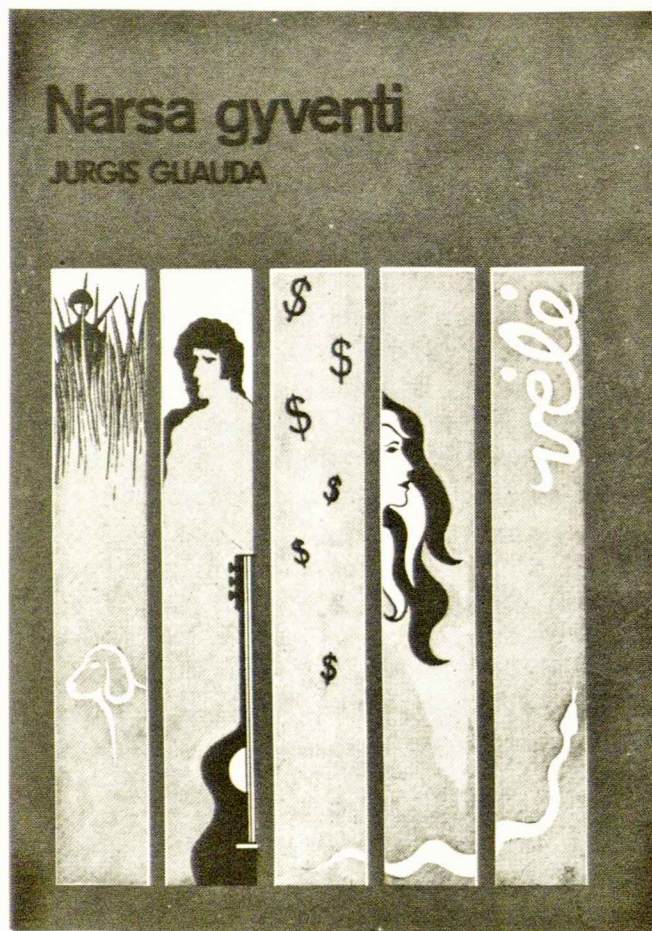
Antanas Saulaitis, S.J.

knygos

ARS VIVENDI — ARS MORIENDI

Jurgio Gliaudos
„Narsa gyventi“ sutinkant

Marija Eivaitė

Jurgis Gliuda NARSA GYVENTI — romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Viršelis Vilijos Eivaitės. Spaudė „Draugo“ spaustuvė, 1978 m.

Paimant į rankas tik ką išėjusį Jurgio Gliaudos romaną „Narsa gyventi“, pirmiausia krenta į akį knygos viršelio ryški oranžinė spalva ir juoda - balta iliustracija. Šią iliustraciją sudaro atskiri piešiniai: kareivio siluetas žolėse, šuo, jauno vyro veidas, gitara, doleriniai ženklai, merginos profilis, gyvatė ir žodis — „vėlė“. Nors atskirai kiekvienas objektas yra visų atpažįstamas, tačiau jų pilnutinė reikšmė pradedančiam skaitytojui yra dar neaiški. Tik gilinantis į romano puslapius, kiekvienas atvaizduotas objektas tampa integraliu romano subjektu ir turi savitarpinę jungtį.

* * *

Susitinkam su pagrindiniu romano veikėju. „Aš esu Albinas Karkas, karo veteranas su bronziniais medaliais...“ Perskaičius tą sakinį, prisiminiau savo studentavimo metus universitete, tuos pilnus revoliucijos 60-tuosius metus. Aiškiai matau ir dabar prieš akis tą grįžusį iš Viet Nam'o karo veteraną. Jo ilgi iki pečių plaukai, jis nešioja žalią kareivišką švarką, „jeans“ ir mokasinus. Per petį jis turi užsimetęs gitarą, kuri buvo to laikotarpio taikos, meditacijos ir kuklumo simbolis. Jis važiuoja sena, maža mašinėle, dažniausiai vokswagenėliu.

Toks ir Albinas Karkas, kurio charakteris atvaizduoja vieną iš tų 60-tųjų karo metų asmenį. Po karo Albinas atsisako nuo mokslo universitete ir nuo bendro gyvenimo su turtiniais tėvais, kurie, lyg dievai, gyvena savo šventovėje — ištaigingoje pilyje, dipukiškai šnekant rezidencijoje. Vietoj to, jis pasirenka proletaro gyvenimą. Nors gaudamas „pensiją“ iš tėvų, Albinas bedarbis ir kaip „parazitas“ merdi savo kuklioj landynėj. Bet jis ne vienas.

Albino du ištikimiausi ir geriausi draugai yra šuo ir gitara. Tėvo Karkaus medikamentų gamyklos partneris, daktaras Norkus, padovanojo Albinui šunį, kurį jie abu kartu pavadino antikiniu vardu Ajaksu. Kur tik Albinas, ten ir Ajaksas; šuo reaguoja į kiekvieną šeimnininko judesį, žodį ir žvilgsnį. Šuo žaismingas, energingas ir mielas.

Per liūdesio valandas tik gitara sugeba raminti Albino dvasioj knibždančias nerimo gyvates. Kaip ir Ajaksas, gitara buvo pado-

vanota. Draugas Džeimsas atidavė gitarą, kada granata nunešė jo abi plaštakas Azijos džunglėse. Albinas pavadino šią gitarą „Modigliano mergele“. Nes gitaros forma panaši į moters kūno vingius, ji lengvai tapo „moterimi“ vienišo Albino gyvenime.

Albinas kenčia nuo homofobijos. Jis maišosi didmiesty, bet jau čia minių, akių ir veidų perdaug. Nerasdamas ryšio su minia, Albinas lyg norėtų rasti prieglaudos knygoje, bet ir skaitymas jam ne tas, kas buvo prieš karą. Jo pasaulis tada sukosi aplink įvairias knygas. Dar nori skaityti, perka ir tuoj nusivylęs Albinas įmeta į pašto dėžutę nupirktąsias knygutes. Jis pabėga iš didmiesčio, atsiranda pas valkatas, kuriuos jis kalbina ir net nusiveda į restoranus pamaitinti.

Albino keistumas atleidžiamas, nes jis grįžęs iš karo. Daugumas karo veteranų, grįžę kontuzyti, jaučiasi kvailoki ir pamišę. Toks ir Albinas. Jis dažnai skęsta mintimis praeityje ir karo epizoduose. Jis išsigąsta, kai viename festivalyje jam pasirodo, kad gitaristai laiko gitaras kaip kariai automatinius šautuvus. Net Albino mylimasis kavinukas burbuliuoja, kaip keistas šauksmas iš džunglių — jis sprogsta kaip bombos ir granatos. Albinas svyruoja tarp haliucinacijų ir faktų. Jis klaidžioja po didmiestį, ieškodamas mįslingo 1330 numerio ir pažįstamo namo kontūrų.

Albinas vis netikras, ar gera buvo išlikti gyvam karo metu. Džunglėse visų gyvenimas vystėsi dviem linkmėm, ir tai jungė gyvenimą ir mirtį. Užtat nenuostabu, kad karo veteranas galvotų apie mirtį. Palikdamas universitetą, Albinas užsiima nauju darbu. Jis ieško egzistencijos prasmės, kartu norėdamas įrodyti, kad dvasia miršta, o materija išlieka. „Kareivio šalmas patvaresnis už kareivio gyvastį — kareivis seniai neegzistuoja, o šalmas vis išlaiko žuvusio kareivio galvos formą“.

Albinui mirtis yra daugiaveidė. Įtikintas, kad mirusieji valdo gyvuosius, Albinas jų nekenčia ir kartu jį kankina net centai, ant kurių atspausti nužudytųjų prezidentų portretai. Jis vis bando jais atsikratyti, bet negali. Net ir valkatom negali įspausti delnan centų su mirusiųjų portretais.

* * *

Kiekvienas romano puslapis yra gausus įvykių, kurie Albiną daugiau ar mažiau sukrečia ir jį priverčia savo gyvenimo rutiną ir pasaulėžiūrą įvertinti.

Pirmiausia žūsta daktaras Norkus auto-

²⁹mobilio nelaimėj. Netrukus po to Albinas randa pašto dėžutėje rudą voką be siuntėjo adreso su reklama, kuri siūlo atskleisti lemtingas šiapus ir anapus paslaptis. Reklama atskleidžia vėlių kelius, sueinančius prie tos prielaukos kur vėlės ilsisi, iki keltininkas Charonas atplaukia jų perkelti į jų amžiną viešpatiją. Gyvenimas žemėje veda visus prie vėlių suolelio, ir „ars moriendi“ — menas mirti — visus ten sulygina. Šis senas vėlių kultas atgimsta Albino dvasioj ir kartu su prancūziškom reklamos citatom (pvz., „douleur sacrée“) suteikia šiek tiek paslapties ir mitologinės misterijos. Tik gale romano išaiškėja jų pagrindinė reikšmė.

Gavęs netikėtai laišką iš karo draugo Džeimso, Albinas džiaugsmingai nutaria jį aplankyti. Jis randa draugą linksmą ir geroj nuotaikoj. Vietoj pirštų, jau įdėti metalo kabliukai. Albinas pagroja Džeimso mėgiamiausią dainą, „Krašto kelias veski mane namo“. Bet Džeimsas — ne tas pats. Jis vedęs. Tas pats, kuris sakydavo, kad moterų nereikia, tik žodžiu apie moterį, dabar turi kūdikio laukiančią žmoną. „Ir dabar Albinui buvo jau aišku, kad senas ir tikras nuoširdumas dingo, nes tarp jų stovėjo moteris... nes jų meilės pilnybė pralenkia kasdienišką meilę“.

Diena baigiasi visai blogai. Ajaksą mašina suvažinėja. Albinui pradeda vaidintis Norkaus ir Ajakso vėlės. Mirusis Norkus įsibrauna į Albino gyvenimą, atsiimdamas atgal dovanotą šunį. Kaip ir Norkus, Ajaksas sudeginamas, ir jo pelenų urna stovi šalia knygos apie Charoną Albino bute.

Paskutinį kontaktą su esamuoju gyvenimu Albinas praranda per vieną gitaristų festivalį, kurį būtų galima lengvai lyginti su anų 60-tųjų metų „hipių“ muzikos festivaliais Čikagos Grant Park paežerėj. Gitaristai kuria muziką ir dainas, ir Albino draugas Pedro sukuria improvizacinę „Baladę apie Gyvatę“. Taikos atmosferoj atsiranda varžybos, atakos ir smūgio simboliai — motociklistai. Toj „meilės“ atmosferoj Albinas susilaukia žiaurios publikos reakcijos, nes jis, kaipo karo veteranas, laikomas žmogžudžiu. Jį aprėkia ir apmeta žievėm, obuoliais ir šiukšlėm. Albinas, paskendęs karo narkozėj, nebegali susivaldyti ir nesuvaržomai žengte žengia pirmyn. „Jo gitara, mačiusi tiek kančių ir mirčių džunglių kare, sprogo, kaip mina ant kvailio rėksnio makaukės“. Tebelieka tik kaklas ir sutrūkusios stygos, kurios atrodo, kaip Medūzos plaukai.

Ir štai visi Albino gyvenimo subjektai: knygų lentyna, šuo ir gitara tampa objektais, kurie dabar tik užima vietą Albino bute. Bet

gyvenimas netampa visai tuščiu, nes jis susilaukia kitų, naujų dovanų.³⁰

Albinas susidraugauja su vienuoliu Tėvu Gedmilu. Kartu jie filosofuoja apie gyvenimo prasmę ir vienišumą. Tėvas Gedmila suteikia Albinui ne tik draugystę, bet ir jo dovanota lietuviška juosta įneša į Albino gyvenimą etninę ir tautinę svarbą. Tėvas Gedmila siūlo Albinui du kelius. Nenorint dvasinės anemijos, Albinas turėtų ieškoti arba moters artumo, ar eiti į vienuolyną. Albinas pasirenka pirmąjį.

Gabija imponuoja Albiną nuo pat pradžių. Ji yra sportininkės tipo, aukšta, ilgakojė, solidi, graikų antikios moteris. Albinas negali atsiziūrėti jos išdidaus „perveriančio jausmus“ profilio. Gabija viengungė, savarankiška ir įdomi. Ji atstoja Ajaksą ir gitarą. Jų draugystė susipina, dovanojant Albinui tėvystę, nors tuo metu neaišku, kaip problema bus išspręsta.

Didžiausią piniginę dovaną palieka daktaras Norkus Albinui testamentu. Netikėtai lieka visos gamyklos akcijos ir modernus kondominiumas dangoraižyje Albino nuosavybė. Albinas tampa tuo, kuo visuomet vengdavo — kaip tėvai, ir jis pusdievis, milijonierius. Jis stebisi, kad gali tapti „griovio ir išpirkimo įkaitu“. Prieš valandą buvęs laisvas kaip vėjas, Albinas dabar tik gitaristo dvasia su dideliu kapitalu banke. „Buvo baugu pagalvoti, kad daktaras Norkus iš anapus ketina griauti jo pasaulėjautos pagrindus, paversti jo gyvenimą nelaimių grandine“. Net ir ankstesnės haliucinacijos tampa faktais. Daktaro Norkaus buto numeris yra tas mįslingas 1330. „Dabar jis dangoraižį rado. Ir vos jis palietė tą suslėptą haliucinacinį pasaulį, pasaulis prieš jį atsiskleidė ir pradėjo jį tenkinti“. Albinas pradeda pamiršti kasdieniškumo detales. Jis varžosi prie Gabiją ir Gabija prieš jį. Iš aukos buržuazijai Albinas užsideda kaklaraištį ir baltus marškinius.

Skaudžiausiai sukrečia Albiną galimybė, kad jo tikrasis tėvas buvo daktaras Norkus. Pradeda jam paaiškėti tas rudas vokas, tas mįslingas adresas, tos prancūziškos citatos ir keltininko Charono reikšmė. Aiškiai, nužudytieji tvarko gyvuosius, ir Albino slaptas miręs tėvas tvarko gyvenimą. Iš baimės vaidenasi Albinui pasikalbėjimas su Norkaus vėle: Albino vaikas Gabijos iščiuje simbolizuoja jo slaptojo tėvo grįžimą.

Norkaus tėvystė yra faktas. Albinui susisuka pasaulis, jam vaidenasi dabar senasis Charonas, kuris, ateidamas jo pasiimti, liepia jam šokti nuo tryliktojo aukšto, nuo balkono į bedugnę. Bet Albinas jaučia narsą

gyventi — tą pačią narsą, kuri siautė jo širdy mirties pavojuose Azijos džiunglėse. Ir jis pabėga nuo baisiojo Charono, grasinančio paglemžti jam brangią gyvybę.

Romane veikia ir kita narsa, kurią Albinas tik vėliau supranta. Narsusis Džeimsas gyvena be rankų, ir Albinas pats be Ajakso buvo narsus. Tėvas Karkas gyvena, nežinodamas Norkaus tėvystės, ir motina gyvena po slapybių kauke. Jie abu narsūs. Pagaliau ir Gabija narsi. Pajutusi motinystę, ji svyruoja — tęsti ją ar atsipalaiduoti nuo jos. Ji blaškosi ir vienu momentu ji jau arti neigiamo sprendimo, ką tuo pačiu metu mintyse ir Albinas išgyvena, kai jam vaidenasi kraujas, elektromašina, išsiurbtas embrionas, mažoji vėlė. Tačiau Gabija nutaria tęsti motinystę tardama: „Jeigu mano motina padarytų, kaip aš ketinau, aš neturėčiau šio gyvenimo“. Jis su Albinu kurs gyvenimą kartu. O svarbiausią narsą Albinas jaučia širdy. Tai tas pašventintasis skausmas, „douleur sacrée“, kuris priverčia Albiną jausti toleranciją motinos paslapčiai, tylėti ir nenešti kančios į tėvų gyvenimą. „Aš nepriversiu kitų kentėti“. Jam jau neabejotinai suprantami Tėvo Gedmilo žodžiai: „Tik narsieji gali pilnutinai gyventi“.

* * *

Jurgio Gliaudos romanas yra labai lengvai skaitomas. Intriga pagauna skaitytoją nuo pat pradžių ir veda per visą romaną. Kalba yra nesunki, labai daug gražių išsireiškimų.

Esu tikra, kad romanas bus ypač įdomus jaunimui. Savo romane Gliauda supažindina ne tik su Amerikos kritišku laikotarpiu, bet kartu ir su tuo lietuvišku jaunimu ir net su kai kuriais tėvais, kurie ne kartą jautėsi „mikroskopiškos tautos nariu“ ir abejojo savo etninių „šaknų“ teigiamumu. Nedaug tenka skaityti lietuvių išėivijos literatūroj apie pilną modernųjų rūpesčių jaunimą. Kiekvienas prisimena tuos Viet Nam'o karo laikus, tų dienų susimaišiusį jaunimą: tą, kuris pabėgo nuo kariuomenės, ir tą, kuris jautė pareigą kovoti už kitos tautos laisvę. Senieji atsimena tuos ilgus plaukus, visokių dydžių ir spalvų piliules, riaušių ir taikos ženklus. Anų dienų jaunimas prisimena „Moratorium“, „Woodstock“ ir gitaristų profetines balades. Atsimindami anąsias dienas, kartu ir suprantame, kad kaip ir Albinas, kad mūsų 60-tųjų metų subjektai seniai pavirto į lentynų ir sienų objektus. Jų vietoj visai nauji, daugiau konservatyvesni ir buržuaziniai jausmai, idealai ir gyvenimo stiliai veda mus per šiuos 70-tuosius į 80-tuosius metus.

DAINAVOJ

Augustinas Tijūnėlis

Sėdžiu prie stalo ir žiūriu į „pamerktas“ mėlynas popierines gėlytes. Žmonės bruzda koridoriuje. Už lango vaikas niūniuoja. O mažasis Pauliukas, soskę per miegą traukdamas, giliai kvėpuoja.

Taryba tęsia sesiją salėje, o kiti žmonės išsisklaidė aplink Spyglį.

Mėginu susikaupti ir pajusti, ką ši Dainavos savaitė reiškia man.

Mintys sustojo, aprimo. Žmonių pasisakymai, lyg rudens lapai rieda, klostosi, ieško savo vietos. Iš išpūdžių eigos kyla kažkas užčiuopiamo ir tikro.

Stojasi, išiskverbia į sąmonę mėlynoji gėlytė. Tai išraiška tikrosios tikrovės — meilės ryšio. Vakar vakare vaikai sudainavę pasipylė po salę ir apdovanojo savo motinas šiuo simboliu, sakramentu džiugios aukos.

Taip ir aš šią savaitę tapau apipiltas meilės ryšiais ir jos išraiškomis. Tos tikrosios meilės, kuri trykšta iš aukos. Kiekviena vynmedžio šakelė nešė savo vaisių: tai taikli paskaita ar šypsnyš, ar patarnavimas, ar skambi dainelė, ar šviesą skleidžianti vaiko širdelė, ar senolio gyveniškas žvilgsnis. Ne man aukų sąrašus sudarinėti, ne man pavardes minėti, ne man atpildą suteikti. Paliksiu tai pasaulio Įsteigėjui.

Aš tik nuostabiai apstulbintas tos Amžinosios Versmės, kuri vis ką nors naujo sukuria. Aš jaučiuosi praplėstas, praplėstas gyvis, kuris po šios savaitės daugiau gėrio įstengs matyti.

Ta vizija yra malonė ir turtas. Ir aš ją vežu iš Dainavos gerai užpildytą, su kaupu ir gerai sukratytą. Ar ne bus tai mano atsinaujinimas Kristuje?

Juk Jis tas meilės ryšys. Tai Jo veikla mūsų tarpe. Jei jūs mylėsite vienas kitą, Jis sako, kaip kad Aš jus mylėjau, aš būsiu jūsų tarpe.

Jutau Jo galią ir veiklą. Tą nepaprastą Širdies trauką. Mačiau aš ją gailioje, viską skaidrinančioje ašaroje, mačiau ją tviskančią šienapiūtės darbuotojo prakaito laše. Jaučiau šiltame nepažįstamo senolio glėbyje.

Soskę traukia. Miega Pauliukas. Man mielas, mano sūnus. Ir aš tampu daug turtingesnis.

Ir kyla gilus, nuoširdus padėkos jausmas Tam, kuris parodė mums kaip kryžių nešti. Tam, kuris kryžių mylėjo, prisikėlė ir prikelią mus. Ir pasėkmė tos pirmosios Aukos — meilės ryšiai. Daugybė jų. Tai tikrai gyvenimo šaltinis.

Dainavoj buvo viena tokia proga.

Pauliukas atsibudo.

1977 MAS žiemos kursuose Dainavoje (jų aprašymas kaip tik šiame numeryje) dalyviai, pasiskirstę diskutiniais būreliais, svarstė daug klausimų. Skaitytojams pateikiame kelis tokius klausimus ir būrelių pasisakymus.

Ateina prie tavęs kitos, tau svetimos religijos žmogus ir pradeda pasakoti savo tikėjimą. Tu jam atsakai, kad esi katalikas. Jis nustemba ir klausia, ką tave moko tavo tikėjimas ir ką tai reiškia tavo kasdieniniame gyvenime? Kaip tu jam paaiškintum? Kokius pavyzdžius jam duotum įrodyti savo krikščioniškus tikslus, arba kas svarbiausia tavo religijoj ir kaip tu tai pritaikai gyvenime?

Jėzus yra mūsų tikėjimo pagrindas, ir katalikų tikėjimas yra paremtas Naujuoju Testamentu. Reikia mylėti artimą kaip pats save. Paaiškintumėm savo veiksmais kasdieniniam gyvenime. Religijoje yra svarbiausia įgyvendinti, ką tikėjimas rodo.

... Mes atsakytumėm, kad mes turim gyventi tik tiek, kiek gyvenam artimui, ir turime mylėti priešą (tik katalikų bažnyčia šita įsako daryti). Dievas yra vidurys — viskas kitas yra aplink jį. Reikia elgtis su priešu taip kaip su draugu... Nėra ribų mūsų meilei kitiems, ir mes turime apaštalauti.

... Mūsų religija mus moko, kad reikia mylėti kitą kaip save, ne tik lankyt bažnyčią sekmadieniais. Mokymai padeda spręsti moralinius klausimus. Mes todėl bandom sekti Kristaus mokymus.

Aplinka veikia žmogų, o aplinka susidaro iš žmonių. Tad žmonių elgsenos ir žodžiai gali kitą žmogų griauti, arba jį paskatinti toliau siekti idealo. Duokit pavyzdžių: I. griauamosios aplinkos, II. Skatinamos aplinkos.

I. Karai ir jų vadai — Hitleris, Neronas, Stalinas, Mussolini. Nixonas — kadangi jis sumažino mūsų pasitikėjimą valdžia. Brežnevas, komunistai, teroristai. Tas, kuris nepri-

silaiško žmogaus teisių. II. Rooseveltas, Lincolnas, Mindaugas, Vytautas Didysis. Ateitininkai, Mother Waddles, Mother Theresa of Calcutta,

... I. Žydų persekiojimas. Indėnai yra apgyvendinti rezervatuose. Pasaulyje jie galėtų daugiau naudingi būti sau ir kitiems. II. Valančius — blivybės draugija. Basanavičius — „Aušra“. Kun. Yla — įsteigė žiemos kursus. Simas Kudirka — išgarsino Lietuvos vardą.

... I. Amerikos juodieji: baltieji jiems sakė, kad jie buvo biologiškai nelygūs su jais, ir kad jie niekad neišmoktų gyventi vieni — juodieji jais patikėjo. Dabartinė komunistinė sistema. II. Spaustuvės — knygos apšvietė žmogų. Katalikų bažnyčia.

... I. Hitleris ir kiti fašistai įrodė žmonėms, kad jų rasė yra geriausia, tad pakeitė jų idealus į blogąją pusę. Komunizmas neleidžia žmogui iškilti. Tačiau tie trūkumai, kurie skatina žmogaus veikimą ir judesį, yra per prievartą numalšinami, ir žmogus sustoja siekti savo idealo. II. Piligrimai norėjo padaryti idealų gyvenimą Naujajam Pasaulyje. Ateitininkai auklėja jaunimą pagal principus ir šūkį „Visa atnaujinti Kristuje“.

Petras augo svetimoj aplinkoj — nesirūpino lietuvių kalba; draugai buvo kitų religijų ir jam atrodė — visos tautybės ir religijos tokios pat. Pagalvodavo — esu lietuvis, krikštytas katalikas, bet nebepataisysi. Jautėsi apspręstas sąlygų nebegrįžtamai. Šiaip gabus jaunuolis, savo gabumais nesirūpino — stūmėsi mokykloje tik pusėtinai. O vis dėlto buvo neramus, savim nepatenkintas.

Kur jo problema — ar aplinkoj, ar jame pačiame? Ko jis neramus? Ar kad neturi ryškaus idealo, ar kad neturėjo stimulų (akstinių) ir motyvų, kurie jį stumtų pirmyn ir padėtų išsivaduoti iš aplinkos?

Petro problema yra jame pačiame dėl to, kad, jeigu jis norėtų, vis tiek galėtų su lietuviais ryšius palaikyti. Bet jeigu aplinka būtų skirtinga ir jis gyventų tarp lietuvių, jis daugiau įvertintų savo lietuviškumą. Jis neturi

idealo, nes, jei turėtų, norėdamas galėtų tai įgyvendinti.

... Mes priėjom prie dviejų skirtingų nuomonių: pirma, Petras neturi aiškaus idealo, nes yra stimulų, ir jis nėra motyvuotas prisijungti prie visuomenės. Antra, gali būti aplinkos kaltė, nes, jeigu nėra įvairumo (stimuliacijos) tai žmogus neturės iniciatyvos.

... Petro problema buvo dvipusiška — jis neturėjo nei noro veikt, nei aplinkos veikt.

Žinome, kad kristinėj moralėj reikia derinti situaciją su doriniu principu. Ką darytumėt, būdami tokioje padėtyje:

Tavo vyresnis brolis dažnai .biznio reikalais turi keliauti mašina į mažus miestelius ir grįžta vėlai namo. Jis yra karšto kraujo (sanguinikas). Kai buvote maži, dažnai jus apkuldavo. Dabar jis 27-ių metų ir neretai perdaug išgeria.

Vieną vakarą vairuodamas namo ir būdamas neblaivus, dėl savo neatsargumo užmušė vaiką, kuris ėjo skersai gatvės. Niekas nelaimės nematė, ir brolis grįžta namo. Sekančią dieną jis papasakoja tau, kas įvyko. Jis pats, sako, jokiū būdu nepraneš apie nelaimę policijai, kadangi jo karjera sugriūtų. Kaip reikėtų tau elgtis, mylint brolių ir taip pat jaučiant, kad reikia teisingai reikalą išspręsti? Pritarti broliui, ar jį perkalbėti, kad pats praneštų?

Pirmiausia, patarčiau broliui prisipažinti policijai. Jei nenorės, pati pasakyčiau, nes brolis vėliau turėtų kaltės jausmą ir papultų į didesnę bėdą.

... Mes pakalbėtumėm su broliu, mėginami jį perkalbėti, kad prisipažintų policijai. Jeigu brolis nesutinka, mes praneštumėm patys policijai. Iš dviejų blogių — yra blogiau apsaugot nusikaltusį žmogų, net jeigu jis yra tavo brolis, negu nuslėpti prasikaltimą. Jei būtų materialinis dalykas, tai nieko, bet žmogaus gyvenimas yra svarbiau už bet ką. Mums kyla klausimas — ar jis gailisi, kad vaiką užmušė, ar gailisi, kad eis į kalėjimą ir karjerą sugadins. Jis tik rūpinasi savo bizniu ir karjera.

... Yra trys pasirinkimai: nieko nesakyti, pasakyti policijai ar šeimai, mėginti perkalbėti brolių. Būtų sąžinėi dvigubai neramiau, jeigu jaunesnis brolis prastartų: ne tik dėl to, kad užmušė vaiką, bet taip pat todėl, kad pats nepasisakė. Jeigu aplinka užtenkamai motyvuoja, tai gal ir pats pasisakys. Jei pats pasisakytų, žinotų tik tiek, kad padarė, ką turėjo. Buvo dvi diskusijų dalyvių pažiūros, kad reikia būtinai pasakyti policijai, šiaip ar taip, nes reikia galvoti, kad teisingumas ar tiesa vis tiek pasivys brolių ir neduos jam ramybės.

33 ... Mums atrodė, kad šis yra labai silpnas klausimas, kadangi mes iš tikrųjų nesam toje padėty. Mes galim objektyviai spręsti ir daug lengviau. Aiškiai mes pasirinkom perkalbėti brolių, kad jis prisipažintų: išrinkom geresnį iš dviejų blogių (ar gėrių). Tačiau realiu atveju gal kitaip pasielgtumėm...

Danutė buvo pakviesta globėja jaunučiams. Po metų ji buvo labai gerai įvertinta — susilaukė pagyrimo. Ji sutiko globoti ir kitus metus. Įvyko konfliktas su kitom globėjom — anos jai daug priekaištavo — gal iš pavydo — ir Danutė nutarė pasitraukti. Jos pasitraukimo motyvas — „Manęs neįvertino“. 1. Ar buvo stipri jos motivacija darbą pradėdant? 2. Ar pakankamas motyvas pasitraukti? 3. Ko gi iš tikro ji ieškojo toj veikloj — garbės? 4. Ko jina pabūgo — aukos?

... 2. Ne, kadangi, kaip šiandien kalbėjome, jei Danutė buvo tiek subrendus, kad apsiėmė globėjos pareigas, jos motivacija dirbti turėjo būti stipresnė. Jai turėjo rūpėti, ar ji gerai atliko pareigas, o ne kaip kiti žmonės įvertino jos darbus. ... 4. Ji nepabūgus aukos, bet tik nebuvo užtenkamai stipri atsilaikyti nuo kitų priekaištų.

... 1. Taip, motivacija buvo stipri, nes ji tik buvo baigus darbą su jaunučiais ir turbūt buvo gera vadove, jeigu ją vėl pakvietė. 2. Buvo silpnas pasisakymas, ir turbūt ji ieškojo ko nors kito. Ji turbūt tikrai nenorėjo dirbti su vaikais. 3. Turbūt taip pat ji norėjo pagyrimo. Ji irgi norėjo pasipelnyti ne pinigų, bet garbės. Tikra garbėtroška. 4. Taip. Nes ji nenorėjo daryti gero kitiems žmonėms, tik sau. Ji neturėjo altruistinio charakterio...

... Mes galvojame, kad jos motivacija nebuvo gana stipri dirbti, nes ji pasitraukė dėl to, kad kitos globėjos jai pavydėjo, ir tarp jų įvyko konfliktas. Bet ji neturėjo pasitraukti, nes ji turi dirbti geriau, o ne dėl kitų žmonių kalbų. Ji neieškojo garbės, ji tiktai norėjo būti kitų globėjų priimta. Mums atrodo, kad jai trūko tos aukos, bandyti sugyventi su kitom globėjom ir atlikti savo darbą.

... 1. Taip, ji buvo motyvuota, nes uoliai dirbo ir susilaukė pagyrimo. 2. Žmonės natūraliai nori patenkinti kitus. Kai tas darbas nėra įvertintas, žmogus praranda motivaciją. Tai mes nusprendėm, kad ji turėjo pakankamą priežastį pasitraukti. 3. Ji norėjo padėti vaikams ir tuo pačiu tikėjosi išlaikyti tą pagarbą. Todėl jai buvo nusivylimas. 4. Mes sutinkam, kad ji pabūgo. Nors mes suprantam, kad moraliskai ji turėtų kovoti už savo teises, bet mes užjaučiam jos padėtį.

laiškai

Kaip palaikyti kongreso dvasią?

„Liudykime Kristų ir savąją tautą“ — kongresas organizuotas ta dvasia. Nereikėtų ateitininkams to pamiršti, bet tuo gyventi ir kitiems priminti ruošiant paskaitas, simpoziumus. Gal būtų gerai, kur yra L.K. Mokslo Akademijos židiniai, susitarti su jais ir kartu organizuoti. Gal būtų sėkmingiau, nebūtų jėgos skaldomos, ir būtų įtraukiama platesni žmonių sluoksniai, ne vien ateitininkai. Tuo būdu gal būtų galima kongreso idėjas paskleisti plačiau — už ateitininkų organizacijos ribų.

Kaip kongreso iškeltos idėjos veikia ateitininkus šiandien — negalėčiau nieko apčiuopiamai pasakyti. Gali būti ir taip: dalyviai gėrėjosi ir kurį laiką tuo gyveno ir džiaugėsi,

bet po trumpesnio ar ilgesnio laiko, jei apie tai nebus kalbama, bus užmiršta. Kas nors tą kongreso dvasią turėtų priminti, o gal ir nuolat tą ugnelę kurstyti, ypač jaunimo širdyse. Tai geriausia gal galėtų atlikti vadovai, o ypač dvasios vadovai turėtų tuo domėtis. Gal būtų gerai ir „Ateities“ žurnale, kiekviename numeryje, dėti po trumpų straipsniuką ta tema. Manychiau, būtų dar geriau, jei tie straipsniukai išeitų iš pačių jaunųjų.

Jonas Guobužis
Chicago, Ill., JAV

„Ateities“ kūrybos konkursui

„Ateitis“ yra tapusi labai gyvybingu mūsų veiklos elementu...

Su įdomumu seku jaunimo kūrybos konkursus ir džiaugiuosi, kad juos tęsiate. Sekančiam konkursui paremti siunčiu 200 dolerių.

Pranas Baltakis
Silver Spring, Md., JAV

Daugiau dėmesio pašaukimų reikalui

Kas gi, jei ne ateitininkai, turėtų daugiau duoti pašaukimų į kunigus, vienuolius ir vienuoles. Man atrodo, kad nei mūsų ateitininkų kursai, nei stovyklos, nei šiaip jau paprasti susirinkimai nėra turėję jokios išsamesnės tuo reikalu paskaitos ar rimtesnių diskusijų. Tiesiog keista, kad, turint seselėms tokį pasiūkimą mergaičių stovyklose, jų auklėtinės nepaseka tų taip mėgiamų seselių pėdomis, kad taip visų moksleivių gerbiamas, tiek daugelyje kursų, žiemos ir vasaros, ir tik daugelyje stovyklų paskaitų skaitės ir diskusijoms vadovavęs kun. Yla nėra dar suradęs, kas pasektų jo pėdomis. Yra juk ir daugiau ir jaunų ir labai jaunimo tarpe populiarių kunigų, kaip kun. K. Trimakas, kun. J. Šarauskas, kun. A. Saulaitis ir kiti, ir jaunimas nesusižavi jų asmenybėmis ir darbais ir nepaseka jų pėdomis. Gal nėra tiesiogiai į jaunimą kreipiamasi, neišaiškinama, kad padėtis rimta? Aš netikiu, kad ateitininkai, studijuodami savo penkis principus ir priėję prie reli-gingumo principo, manytų, kad ateitininkas

turi būti tik religingas pasaulietis, arba, svarstydami šeimyniškumą, manytų, kad visi ateitininkai turi kurti šeimas. Tų principų svarstymas yra dėkinga proga išsiaiškinti ir pašaukimų į dvasinį luomą klausimą. Atrodo, kad kai kada ir aiškinamasi, bet kažin ar objektyviai, nes teko girdėti iš vienos mergaitės, kad ar tai kursuose, ar kur kitur, gerai neprisimenu, vienas kapelionas aiškinęs, kad esą daug svarbiau mergaitei būti motina negu vienuole.

Dar viena mintis dėl pašaukimų. J. E. vyskupas Brizgys, atsakydamas kongrese į Federacijos vado sveikinimą jo 50 metų kunigystės proga, užsiminė, kaip jis įstojo į seminariją. Ta proga jis išsireiškė, kad į kunigystę nereikia ypatingo pašaukimo. Esą reikia tik, kad jaunuolis būtų fiziniai ir moraliai sveikas ir norėtų ar turėtų pakankamai idealizmo pasi aukoti tarnauti kitiems, ar panašiai. Pagal vyskupą Brizgį, tą jis patvirtino ir New Yorke jo pagerbimo metu, galima jauną žmogų prie to privesti, jį atitinkamai auklėjant ir nuteikiant. Man irgi taip atrodo. Lietuvoje daug kunigų išėjo mokslus seminarijose, kad tėvai to pageidavo, to norėjo. Žinome, kad buvo ir tam tikrų įtampų ir dėl to gal vienas kitas ir nebuvo geras kunigas, bet daugumas atliko savo pareigas visai be priekaištų. Man rodo, kad čia tas pats, kaip ir su vedybom. Žinome, kad Lietuvos kaime daugelis vedė ne iš meilės, bet kad tėvai taip norėjo arba dėl kitokių išrokavimų, ir žinome, kad lietuviškos šeimos buvo ir doros, ir pareigingos, ir sugyveno, ir nebuvo tiek nesantikos ir skyrybų, kaip dabar, kada atseit laisvai apsisprendžiama ir vedama tik iš meilės. Apibendrinamas, noriu pastebėti, kad ateitininkai turėtų būti ir auklėjami ta kryptimi, ir įtaigojami, kad daugiau atsirastų kandidatų į dvasinį luomą.

Taip auklėjant ir įtaigojant, žinoma, neperšūdant, reikėtų atkreipti ypatingą jaunimo dėmesį į kunigų didvyriškumą, pasišventimą dabar Lietuvoje. Juk turime tam Romoje Šv. Kazimiero kolegiją, kad paruoštumėm kunigų Lietuvai. Tada bus ne laikas, jei vieną dieną Lietuva taps laisva, galvoti apie paruošimą jai kunigų ir vienuolių. Vienu žodžiu, ateitininkai, kaip ideologinė ir mokslus einančių žmonių organizacija, turėtų iš pareigos daugiausia tuo susirūpinti ir didžiausią indėlį čia įdėti.

A. Masionis

MOKSLEIVIŲ ŽIEMOS KURSAI

Ten, kur apsnigtas Rambyno kalnas, kur sušalęs Spyglio ežeras, ten susirinko iš vienuolikos miestų, iš JAV ir Kanados, gausus būrys jaunimo penkioliktiesiems žiemos kursams Dainavoje. Kursų temą „Akciologiją“ ir programą suteikė kun. Stasys Yla. Vadovybę sudarė: Mas - CV pirmininkas Saulius Čyvas — vyriausias vadovas, Loreta Radvilaitė — mergaičių vadovė, Andrius Razgaitis — berniukų vadovas, Danutė Saliklytė ir Kristina Veselkaitė — vakarinių programų vadovės, Rita Neverauskaitė — sekretorė. Romas Kazlauskas buvo ūkvedys, ponja Razgaitienė paruošė valgius, kun. Gediminas Kijauskas rūpinosi dvasiniais reikalais, o Vidas Neverauskas — muzika.

Gruodžio 26 d., pirmadienio popietę, kai visi baigėsi įsitaisyti, įvyko kursų atidarymas, kuriame dalyvavome uniformuoti su kuopų vėliavomis. Vakare supažindino mus su kursų tvarkos taisyklėmis, kurių viena buvo STL — savo tarpe lietuviškai. Daugumas taip ir stengėsi daryti. Tuo metu ir užpildėme suvestinę pradinę anketą.

Vakarinė programa buvo susipažinimas. Žaidėme ir šokome. Po programos tai dar išėjome į lauką pasigrožėti gražia žiemos gamta ir pasidalinti mintimis su draugais.

Kiekvieną dieną buvo po dvi paskaitas. Mus suskirstė į dvi grupes. Paskaitos buvo

padalintos į tris, 45 minučių ilgumo, pašnekesius, o jų tarpe buvo 15 minučių pertraukos.

Antradienio lektoriai ir jų temos: dr. Elona Vaišnienė — „Tavo brendimas veiklai“ ir stud. Petras Kisielius, jr. — „Veiklos principas“. Dr. Vaišnienė kalbėjo apie teigiamą ir neigiamą motivaciją veiklai, apie žmogaus brendimą veiklai ir veiklos brendimą, stimulus, jo vystymą ir vertybių ugdymą.

P. Kisielius, jr., aiškino, kad gamta yra labai organizuota. Jėgos vis varo aplinkybes, visata siekia tobulybės, viskas turi planą. Mąstymas eina į tobulybę. Jis palygino veikimą visatoje su veikimu individe. Po vakarienes vyko diskusijos, kurių klausimai buvo iškelti dienos paskaitose. Diskusiniai būreliai taip pat suruošė vaidinimėlius, o po to buvo dainų konkursas tarp mergaičių ir berniukų.

Trečia paskaita buvo dr. Algio Norvilos. Tema — Veiklos kryptis. Porinės jėgos gali būti skirtingos, bet giminingos, tai jos yra prie-

šybinės — derinamos jėgos. Svetimos ir prieštaringos jėgos nesuderinamos — yra prieštarybinės. Keletas pavyzdžių priešybinių jėgų — tvarka ir laisvė, laisvė ir autoritetas, asmuo ir bendruomenė. Prieštarybinių jėgų pavyzdžiai yra tvarka ir chaosas, laisvė ir prievarta, asmuo ir nuasmeninta masė. Šie dalykai nesiderina, kaip vanduo nesiderina su ugnimi ar šviesa nesiderina su tamsa. Mes galime pritaikyti tuos pavyzdžius mūsų gyvenime. Kultūrinės, socialinės ir politinės kryptys jungiasi. Žmonės gali vienas kitą papildyti savo priešybių kontrastais.

Ketvirtąją kursų paskaitą — „Veiklos plotmės“ skaitė kun. Stasys Yla. Kalbėjomės apie visuotines plotmes — žmones, religiją, kultūrą ir politiką. Kai kurios sritys susiliečia per dvi meiles — meilė bręstančiam žmogui ir meilė vertybėms — dieviškam idealui. Viskas priklauso nuo tikslo, ko tu sieki ir kaip naudoji. Kultūroje kūrinys yra įvykdymas idėjos. Reli-

gijoje misija yra įvykdymas įkvėpimo, o technikoje produktas yra įvykdymas plano. Šitos plotmės yra derinamos ir palenkto viena kitai.

Diskusijų metu bandėme derinti situaciją su doriniu principu, o vėliau turėjome trumpus vaidinimėlius, bendrus su dienos temomis. Saulius Čyvas vadovavo vakarinei programai — žaidėme įvairius žaidimus ir šokome.

Dr. Vytauto Vyganto paskaita — „Veiklos prasmė“ — buvo visiems labai įdomi. Nagrinėjome klausimus: kodėl mum prasminga būti aktyviems, kodėl reikia veikti, kaip susidaro vertybės, kuo skiriasi motyvas ir vertybė ir kas yra ryšys tarp Kristaus ir manęs. Mes patys atsakinėjome į šiuos klausimus ir bandėme nuspręsti žmogaus vertybes ir tikslus veikti.

Kun. T. Gedimino Kijausko paskaita — „Mes ne vieni pasaulyje“. Sužinojome apie kitų tautų organizacijas, kurios savo tikslu apimtimi arba kryptimi panašios į ateitininkus. Iš Kristoforų išmokome, kad yra geriau uždegti žiburį, negu keikti tamsą. Iš Žosistų galime naudoti svarbų metodą: Stebėk! Spręsk! Veik!

Po diskusijų buvo susitelkimo — savęs pažinimo vakaras. Buvo skaitymai iš šv. Rašto, iš kitų įdomių knygų. Kartu giedojome, pasimeldėme, susitelkėme.

Vienas iš penktadienio paskaitininkų negalėjo atvykti, tai kun. Yla su parinktais kursantais ir vadovais vadovavo paskaitai tema — „Naujovės dinamika“. Sužinojome, kad naujovės susidaro materialiniams dalykams — ekonomijai, intrigai, tobulėjimui arba emociniam elementui. Galime rasti naujovių ir nematerialiniais dalykais atnaujinti vertybes ir save.

Mokytojo Eligijaus Sužiedėlio paskaita vadinosi „Grupų dinamika“. Aiškinomės grupių savybes ir kas yra jom svarbu. Kai priklausai grupei, nuo savęs nėra įmanoma pabėgti. Irgi sprendėme, ar žmogui yra naudoti iš grupės. Žinoma, nes grupė labai paveikia žmogų. Vakare piešėme plakatus ir diskutavome, ar valdyba yra kalta, jeigu veikla nesiseka.

Vakare buvo protinis žaidimas — „Koks prots“. Buvo klausimai ir reikėjo atsakyti. Klausimų pasirinkimas buvo apie vadovybę, kursantus, paskaitas, ateitininkus ir kitus mišrius dalykus. Kiekviena komanda greitai galvojo, tai žaidimas neilgai užtruko. Po to žaidėme lauke su sniegu, čiuožėme ant užšalusio ežero. Pavargę sugrįžome į baltuosius rūmus vakarinei maldai ir nukeliavome į kambarius miegui, pailsėti paskutiniajai 1977 metų dienai.

³⁷ Gruodžio 31 diena greitai atėjo. Paskutinė kursų paskaita buvo inžinieriaus Almio Kuolo — „Ateitininkų misija“. Prelegentas aiškino, kad mums reikia turėti aiškia kryptį ir centrinių tikslą, kad galėtumėm mokėti atskirti nereikalingus elementus ir koncentruotis vienai misijai. Dar kalbėjo apie Praną Dovydaitį ir jo iškeltus tris pamatinius klausimus: kas mes esame, ką mes matome aplinkoje ir kur mes einame. Atsakymai: esame teistai, krikščionys, katalikai. Matome žmogų, kultūrą ir mokslą be Dievo. Einame visa atnaujinti Kristuje. Jis nurodė, kad prof. Stasys Šalkauskis davė ateitininkams idėjinius pagrindus ir išstobulino organizacinę formą. Priminė apie Vytautą Mačernį ir Arūną Liulevičių ir aiškino jų pasisakymus apie ateitininkų misiją.

Trečiadienį buvo paskelbta iškalbos konkursas. Kiekviena tema buvo kilusi iš šių kursų paskaitų. Konkurse dalyvavo vienas atstovas iš kiekvieno diskusinio būrelio. Kalbą įvertino komisija. Konkurse dalyvavo: Irena Adamonytė, Aliukas Lelis, Nida Misiulytė, Dalia Musonytė, Arūnas Pemkus, Rūta Pakštaitė, Vita Reinytė ir Irena Sližytė.

Po laisvalaikio įvyko MAS suvažiavimas. Dalyvavome uniformuoti su kuopų vėliavomis. Kiekvienas kuopos atstovas pateikė kuopos veiklos pranešimą. Kai kurių kuopų veikla yra stipresnė, kitų yra silpnesnė, tai mes galėjome susipažinti su kitų kuopų veikla ir sužinoti, kuri iš mūsų kuopų neveikia ir kaip galėtumėm pagerinti. MAS CV pateikė savo pranešimus apie veiklą ir išdą.

Po visų pranešimų buvo kursų uždarymas. Premijos buvo įteiktos už rūpestingumą lietuvių kalbai, už geriausius užrašus, iškalbos konkurso laimėtojams ir pavyzdingiausiems kursantams. Oficiali kursų dalis baigėsi, bet tai nerodo, kad visų nuotaika užsibaigė. Nusifotografavome, užpildėme anketą, pavalgėme iškilmingą vakarienę ir baigėme tvarkytis.

Savos kūrybos vakaras buvo labai įdomus. Programoje buvo dainavimas, pianino kūryba ir gitara. Programai užsibaigus, prasidėjo Naujųjų Metų sutikimo šokiai. Nuotaika buvo smagi, o kai priartėjo vidurnaktis, suėjome į ratą ir paskutines sekundes 1977 metų atskaičiavome ir pasveikinome vienas kitą su naujais 1978 metais.

Pirmą valandą buvo laikomos šv. Mišios Naujų metų proga. Po mišių visi pasiliko salėje pasikalbėti, padainuoti ir praleisti paskutines valandas prieš išvažiuojant kartu su naujais ir senais draugais. Sekmadienio rytą išsiskirstėme, palikdami mielą Dainavą.

Dalia Musonytė

„Vaidila Valiūnas“ — Sao Paulo moksleiviai ateitininkai vaidina Vasario 16 minėjime.

„Lietuva bus laisva!“ — vaidinimo „Vaidila Valiūnas“ uždangai krintant.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 60 METŲ MINĖJIMAS Sao Paulo

Minėjimą rengė Brazilijos Lietuvių Bendruomenė. Jaunimo Sąjungos vardu žodį tarė A. Zizas, o ateitininkų - moksleivių pirmininkas R. J. Saldys. Visų kalbų buvo bendra mintis, kad „Mūsų jėga yra vienybėje“.

Nežiūrint pasitaikančių skirtumų, visi turime dirbti bendrą darbą, kad lietuviybė išliktų gyva kolonijoje ir mūsų širdyse.

Meninėje dalyje ateitininkai atliko įscenizuotą Bernardo Brazdžionio: „Vaidilą

Valiūną“. Taip lankė vaidila Valiūnas negando prislėgtus tautiečius ir juos guodė, stiprino jų dvasią, ne tik tų, kurie buvo scenoje, bet ir tų, kurie buvo salėje. Galingu savo žodžiu vaidila taip tramdė tautos priešą ir jo talkininkus. Veikėjų žodžiai, šviesos ir muzika vedė visus kartu su Valiūnu per pavergtą Lietuvą. Veikalo gale, kai priešai sukniubo ir visi veikėjai sušuko: „Lietuva bus laisva!“ ne vienas nubraukė ašarą. Vaidinimą režisavo Dédé Juozas.

Šiomet Sao Paulyje buvo atgaivinta šeštadieninė lietuviška mokykla. Veikia keturios klasės. Moksleiviai ateitininkai yra pažengusiųjų klasėje. Kartu mokosi ir keletas studentų.

Robertas Jonas Saldys

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ PIRM. R. SALDŽIO ŽODIS Vasario 16 minėjime

39

Brazilijos ateitininkų moksleivių vardu noriu tarti kelis žodžius tokia iškilminga diena, kai minimas mūsų tautos nepriklausomybės 60 metų jubiliejus.

Ateitininkų organizacija susitvėrė dar prieš Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą, rinkosi slaptai ir buvo vadovaujama idealistų, kurių tikslas buvo paversti tikrove savo sapnus, kurių vienas buvo — išlaisvinti Lietuvą nuo okupantų prisilėgimo.

Šiandien mūsų Tėvynė vėl nelaisvėj.

Tad ir mes turime jungti jėgas, kad ką nors gero padarytume lietuvių labui.

Nors mūsų nepriklausomybė buvo atimta, tačiau mums dar liko vienas labai vertingas dalykas — laisvas samprotavimas. Čia ir yra mūsų svarbiausias ginklas prieš okupantą. Jis negali kontroliuoti mūsų minčių, nes jos yra kiekvieno žmogaus viduje.

Jei mes jungsimės ir toliau ugdysime tą nepriklausomybės valią, tai tikrai laimėsime.

Todėl užmirškime nesusipratimus, kurių yra mūsų kolonijoje. Veikime vieningai, nes visų mūsų organizacijų tikslas kaip tik ir yra — vienokiu ar kitokiu būdu palaikyti uždegtą lietuvių dvasią.

Labai ačiū už dėmesį. Ir noriu priminti šios dienos šūkį: TAUTOS JĖGA VIENYBĖJE

TRUMPAI

Cicero ateitininkų „Pavasario Vakaras“ įvyko balandžio 22 d. šv. Antano parapijos salėje. Meninę programą atliko kuopos vyresnieji moksleiviai, suvaidindami „Romukas ir Julytė: Parodija 'Romeo ir Julija' su Aktualiais Kupletais“ ir „Pataisytos ir pertvarkytos pasakos, pritaikytos prie tinkamos pasaulėžiūros: Meškiukas Brudnosiukas, Raudona Skrybėlaitė, Jūratė ir Krapštytis, Peleninė“. Pasakas scenai paruošė vyr. moksleivių globėjas Arvydas Žygas.

New Yorko ateitininkai suruošė Užgavėnių kaukių vakarą, kuris buvo skirtas Simo Kudirkos garbei. Vakarą metu žodį tarė Simas Kudirka. Taip pat vakarą metu geriausios kaukės buvo premijuojamos, o po to sekė įvairių šokių konkursai.

Maldos dienos už Lietuvą (pagal 1978 m. Maldos kalendorių): Baltimorės ateitininkams — birželio 19; Philadelphijos — birželio 20; New Yorko — liepos 3; New Havene — liepos 4;

Peleninė (sic) (Laima Šulaitytė) gauna paskutinius nurodymus iš stebuklingos močiutės (Inos Gadliauskaitės) prieš išvykstant į pasimatymą su princu. Vaizdas iš Cicero Vysk. M. Valančiaus moksl. ateitininkų kuopos pastatyto muzikalinio farso „Cicerietiškos Pasakos“.

Worcester — liepos 6; Bostone — liepos 7; Brocktone — liepos 8; Clevelande — liepos 10; Rochestery — liepos 11; Detroite — liepos 12; Chicagoj — liepos 13; Los Angeles — liepos 14; Toronte — liepos 15; Hamiltone — liepos 17 ir New Jersey — liepos 18.

Ateitininkų Federacijos valdybos posėdžiuose vasario ir kovo mėn. buvo svarstoma Ateitininkų Tarybos suvažiavimo programa (tas suvažiavimas šaukiamas gegužės 13-14 d. Dainavos stovyklavietėj). Balandžio 5 d. posėdy buvo nagrinėjami užsienio, ypač Australijos ir Pietų Amerikos, ateitininkų reikalai.

Australijos ateitininkų centro valdybos pareigos Lietuvių Katalikų Federacijos suvažiavime 1977 m. Kalėdų metu buvo pavestos Adelaidės ateitininkų sendraugių skyriui.

Juozas Kojelis, lankydamasis Australijoje, š.m. vasario mėn. pabaigoj buvo susitikęs su ateitininkais Sidney, Adelaidė ir Melbourne.

Augustinas Kubilius sutiko būti Adelaidės ryšininku, palaikančiu ryšius su Ateitininkų Federacijos valdyba ir kitais. Jo adresas: 131 Crozier Ave., Edwardstown, S.A. 5039, Australia.

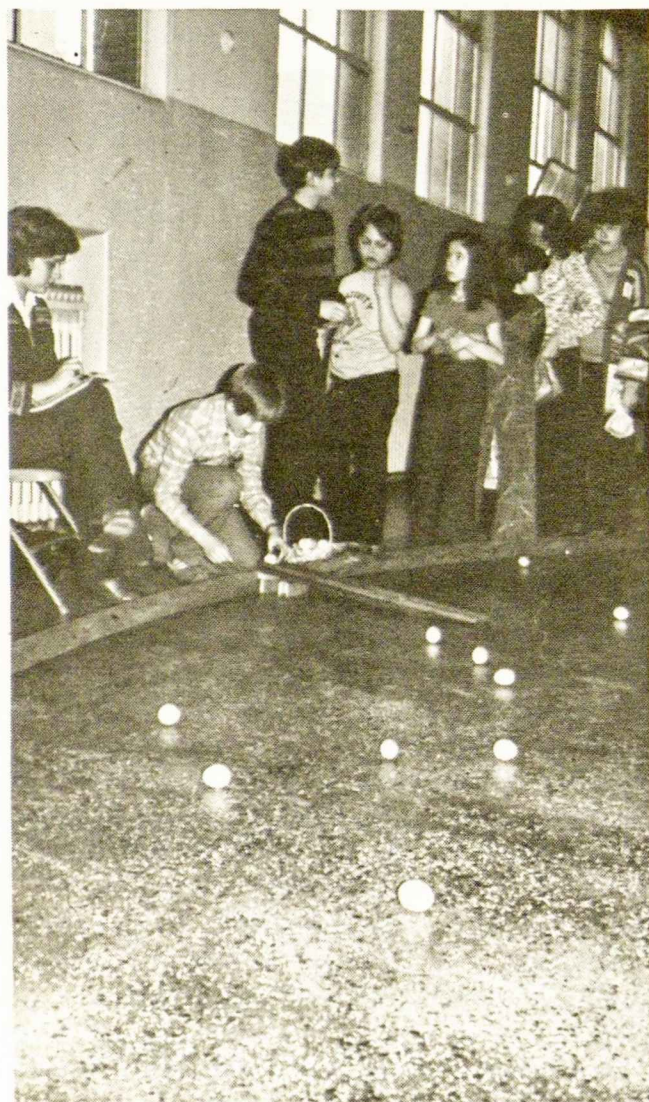
Antanas Kramlius prisiėmė Sydney ateitininkų ryšininko pareigas. Jo adresas: 83-

Pr. Dielininkaičio kuopos veikla

Pr. Dielininkaičio kuopos nariai atlieka religinį montažą „Kur eini, Viešpatie“ kuopos ruoštame susikaupimo vakare pas tėvus marijonus vasario 26 d.

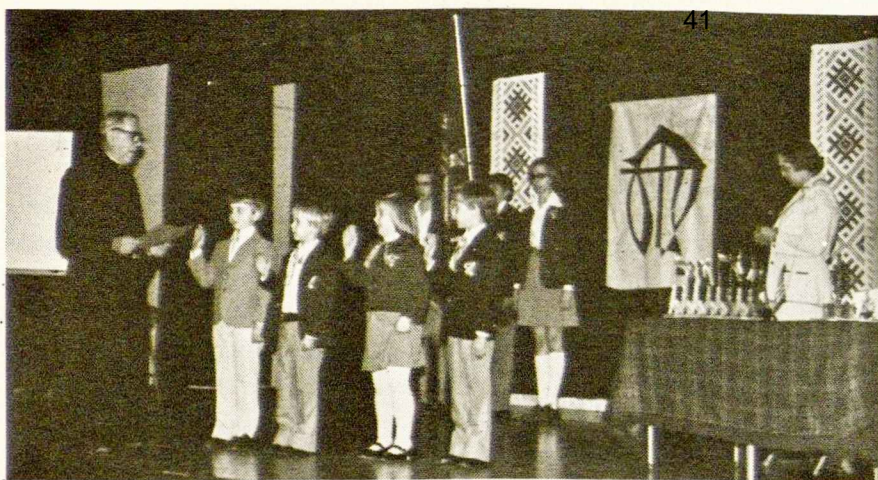
Pr. Dielininkaičio kuopos Chicagoje tėvų komitetas džiaugiasi puikiai pasisekusiu margučių ritinėjimu balandžio 2 d. Iš k. į d.: Antanas Bilius — pirm., Ona Stukienė, Irena Polikaitienė, Irena Kazlauskienė ir Bronius Gaižutis.

Iš Pr. Dielininkaičio kuopos Chicagoje margučių ritinėjimo balandžio 2 d. Dalyviai buvo suskirstyti į keturias grupes — čia matyti dalis grupės, kuriai vadovavo Lidija Dudėnaitė.

Eisena į bažnyčią — Pr. Dielininkaičio kuopos Chicagoje metinė šventė balandžio 29 d.

*Jaunučiai duoda išodį
Pr. Dielininkaičio kuopos
šventėje. Iš k. į d.: kuopos
kapelionas kan. V. Zakarauskas,
Linas Liutikas, Rimas Gaižutis,
Raminta Biliūtė, Taurus
Gaižutis. Prie stalo — kuopos
globėja Agnė Kižienė.*

*Iš Pr. Dielininkaičio kuopos
Chicagoje metinės šventės
balandžio 29 d.: įteikiamos
dovanėlės kuopos būrelių
globėjams — iš k. į d.:
B. Lukošius, V. Momkutė,
L. Dudėnaitė, D. Garūnaitė,
I. Pranckevičiūtė, L. Bradūnaitė,
O. Barškėtytė, tėvų komiteto
pirm. A. Bilius, O. Stukienė.*

Queen Street, Canley Vale, NSW 2166, Australia.

Silvestras Balčiūnas, naujasis Melbourno ateitininkų sendraugių pirmininkas, eina ir Melbourno ateitininkų ryšininko pareigas. Jo adresas: 34 Third Street, Parkdale, VIC. 3194, Australia.

Sao Paulo (Brazilijoje) ateitininkai Vasario 16-tosios minėjime pastatė Bernardo Brazdžionio „Vaidilą Valiūną“. Čia steigiamas ir choras.

Brazilijos ateitininkiško jaunimo stovykla ruošiama liepos mėn. antrojo pusėj naujo stovyklavietėj. Tikimasi, kad jos ideologinei programai vadovauti atvyks kas nors iš Jungtinių Amerikos Valstybių.

Moksleiviai

Cicero vysk. M. Valančiaus kuopos vyresnieji moksleiviai kovo 13 d. susirinko pirm. Vidos Kuprytės namuose. Susirinkime dalyvavo MAS centro valdybos pirm. Saulius Čyvas bei R. Staniškytė iš Clevelando, kurie

padarė įvairius pranešimus apie būsimą moksleivių vasaros stovyklą ir moksleiviams ruošiamą studijų savaitgalį.

Chicagos Pr. Dielininkaičio kuopa balandžio 2 d. suruošė vaikams margučių ritinėjimą Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos sporto salėje. Kiekvienas dalyvis naudojo savo margučius žaidynėms, ir geriausi žaidėjai buvo apdovanoti premijomis.

Chicagos kun. A. Lipniūno moksleivių kuopos susirinkimas įvyko balandžio 8 d. Jaunimo Centre.

Rochesterio moksleivių metinė šventė įvyko balandžio 8-9 d. šv. Jurgio parapijoje. Programoje buvo šv. Mišios, agapė ir įscenizuota A. Kairio komedija „Kū-kū“.

Cicero vysk. M. Valančiaus kuopos vyresniųjų moksleivių balandžio 9 d. susirinkime, kuris buvo pas Viktorą Radvilą, kun. Albertas Rutkauskas pakalbėjo tema „Kas yra mūsų Velykų džiaugsmas?“ Po diskusijų susirinkusieji ėmėsi ruošti medžiagą kuopos laikraščiui „Aštuntoji Diena“.

MAS CV Pirmininkas Saulius Čyvas lankosi Cicero Vysk. M. Valančiaus kuopos moksleivių ateitininkų susirinkime. 1-oje eilėje iš kairės: I. Mickutė, Rūta Norkutė, Valius Vabalaitis, Rūta Končiūtė, 2-oje eilėje: Laima Šulaitytė, Vida Kuprytė, Andrius Padleckas, Vitas Laniauskas, Vytas Mickus, Stovi: Sigutė Baltrušaitytė, būrelio globėjas Arvydas Žygas, viešnia iš Klevelando Rūta Staniškytė, Edvardas Šulaitis, Viktoras Radvilas, MAS CV pirm. Saulius Čyvas.

MAS CV pirmininkas Saulius Čyvas riša juostą Rūtai Norkutei, Cicero Vysk. M. Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopos Metinės Šventės metu. Sveikina kuopos globėja Aldona Prapuolenytė ir Ateitininkų Federacijos Vadas Dr. Petras Kisieličius.

Cicero vysk. M. Valančiaus kuopos jaunesnieji moksleiviai balandžio 9 d. susirinko pas Loretą Markauskaitę. Susirinkime buvo aiškinama apie Ateitininkijos įkūrėjus. Po susirinkimo nariai ėmė ruošti dekoracijas „Pavasario Vakarui“.

Stovyklos: vyresniųjų moksleivių vasaros stovykla ruošiama liepos 2-16 d. Dainavoje, o jaunesniųjų moksleivių stovykla irgi Dainavoje, bet liepos 16-30 d. Moksleivių stovykla Wasagoje bus liepos 23 d.-rugpiūčio 5 d.

Studentai

Detroito studentų draugovės nariai balandžio 15-16 d. suruošė dail. P. Baltuonio medžio skulptūros parodą Lietuvių kultūros centre.

Studentų ateitininkų vasaros stovykla ruošiama nuo rugpiūčio 27 d. iki rugsėjo 4 d. Dainavoje.

Sendraugiai

Žinomam ateitininkų veikėjui **prof. dr. Baliui Paliokui** kovo 20 d. suėjo 80 metų amžiaus.

Sendraugių šeimų savaitė įvyks Dainavoje nuo liepos 30 d. iki rugpiūčio 6 d.

Melbourne (Australijoje) buvo išrinkta nauja sendraugių valdyba: pirm. S. Balčiūnas, išd. A. Mildažienė, Ant. Bakaitis ir Pr. Švambarys.

Sveikinimai

„Ateities“ redaktorių dr. Liną Sidrį ir Rimą Briedytę, sukūrusius ateitininkišką šeimą, sveikiname ir linkime daug laimės.

Giedrininę Aliciją Rūgytę, sulaukus brandaus 75-ties m. amžiaus, 50-ties metų pedagoginio darbo jubiliejaus ir kartu tą visą laiką pašventus ateitininkiškai veiklai.

„Ateities“ redakcija

Chicagoje besiburiantis kompiuterių srityje dirbančiųjų lietuvių klubas atkreipia studentijos dėmesį apie palankias galimybes pokoleginėm studijom kompiuterių ir informacijos srityje Georgia Institute of Technology. Šio institucijoj dėstantis prof. Pranas Zundė ragina studentus susidomėti temomis, kurios būtų ar-
timos lietuviškiems reikalams. Pavyzdžiui: automatinis vertimas iš lietuvių kalbos ar į lietuvių kalbą, statistinė lingvistika, modeliavimo problemos, etninių kultū-
rinių išteklių panaudojimas kompiuterių pagalba. Platesnių informacijų pagei-
daujantys gali kreiptis tiesiai į prof. P. Zundę, Georgia Institute of Technology,
School of Information and Computer Science, Atlanta, Georgia, 30332.

Nuo administracijos stalo

Garbės prenumeratas už 1978 metus prisiuntė: A. Alkaitis (Cleveland Hts., Ohio), A. Balčytis, Č. Grincevičius, E. Juknevičienė, dr. J. Kižys, D. Kojelytė, E. Paliokienė, P. Spetyla, prof. B. Vitkus, J. Žadeikis (Chicago, Ill.), St. Balsys (Brooklyn, N.Y.), V. Baronas (Venezuela), R. Bridžius (Cleveland, Ohio), R. Bureikienė (Los Angeles, Calif.), kun. V. Dabušis (Peterson, N.J.), St. Daugėla (Washington, D.C.), kun. A. Kardas (New York, N.Y.), V. Kolyčius (Toronto, Ont. Canada), A. Milčienė (Manchester, Ct.), dr. J. Norkaitis (Vokietija), kun. J. Pakalniškis (Maspeth, N.Y.) kun. V. Radvina (Fortuna, Calif.).

Aukojo „Ateičiai“ paremti: 125.00 dol. — kun. A. Rubšys; po 100.00 dol. — Detroito ASS Skyrius (Detroit, Mich.), New Yorko Ateitininkai (Brooklyn, N.Y.), Toronto St. Šalkauskio MAS Kuopa (Toronto, Ont., Canada); 55.00 dol. — kun. V. Dabušis (Paterson, N.J.); 44.63 dol. — Toronto Ateitininkų Tėvų Komitetas (Scarborough, Ont., Canada); 30.00 dol. — V. Baleišytė (Chicago, Ill.); 25.00 dol. — A. Gečys (Philadelphia, Pa.); 14.00 dol. — dr. A. L. Čepulis (Willoughby Hills, Ohio); 11.00 dol. — A. Styra (Cleveland, Ohio); 10.00 dol. — kun. K. Balčys (Amsterdam, N.Y.), I. Baužaitė (Kenosha, Wisc.), kun. V. Radvina (Fortuna, Calif.), A. Venclovas (Cicero, Ill.); 8.00 dol. — J. E. Vysk. V. Brizgys (Chicago, Ill.); po 7.00 dol. — kun. P. Pacevičius (Toronto, Ont., Canada), L. Treškaitė (Grand Rapids, Mich.) 6.20 dol. — B. J. Vadopalai (Cicero, Ill.); po 6.00 dol. — R. Ardytė (Bloomington, Ill.), dr. P. Bagdas (Flushing, N.Y.), Pr. Baltakis (Silver Spring, Md.), V. Beleška (Chicago, Ill.), R. Bridžius (Cleveland, Ohio), A. Gečaitė, R. Končiūtė (Cicero, Ill.); po 5.00 dol. — A. Ašoklis, A. Didžiulis, K. J. Dočkai, A. Gailius, S. Kisielienė, V. Kuprytė, V. Laniauskas, S. Liepa, A. Markelis, M. Mockus, B. Paliulienė, A. Pračkailienė, S. Rickutė, K. Vabalaitis, S. Valauskis, A. Zailskas (Cicero, Ill.), St. Daugėla (Washington, D.C.), dr. J. Girnius (Boston, Mass.), A. Juška (Sterling, Hts. Mich.); 4.00 dol. — A. Dabrilaitė (Worcester, Mass.); 3.30 dol. — J. Baužys (Chicago, Ill.); po 3.00 dol. — V. A. Aušrotas (Weston, Ont., Canada), kun. A. Babonas (Northville, Mich.), J. Balutis, M. Baukus, Krutkevičienė, A. Šarauskienė, A. I. Suvaizdziai (Cicero, Ill.), O. Barškėtytė, S. Beiga, P. Gruodis (Chicago, Ill.), D. Čekanauskaitė (Westlake Village, Calif.), R. Čepaitytė (Etobicoke, Ont., Canada), kun. A. Kardas (New York, N.Y.); po 2.00 dol. — K. Chainauskienė, V. Orvidienė, J. Paulėnas, K. Razma (Cicero, Ill.), R. Pauliuvienė (Clarendon Hills, Ill.); po 1.00 dol. — O. Abromaitienė (Lemont, Ill.), J. Arštikytė, J. Sukackas (Cicero, Ill.), J. Adamonytė (Montreal, Quebec, Canada), kun. J. Bacevičius (Kintyre, N. Dakota), P. Balčiūnas (Hot Springs, Arkansas), K. Barzdukas (Chicago, Ill.), D. Bielinytė, H. Idzelis (Cleveland, Ohio), S. Čepas (Islington, Ont., Canada), M. Gylienė (Phoenix, Arizona), G. Indreika, N. Kybartaitė, V. Prunskis, J. Spurgis (Chicago, Ill.), dr. Vl. Lelis (Rochester, N.Y.), J. Motiejūnas (Los Angeles, Calif.), A. Pažemėnas (Queens Village, N.Y.), Pr. Povilaitis (Evergreen Park, Ill.).

Už garbės prenumeratas ir aukas nuoširdžiai dėkoja

„Ateities“ Administracija

ALp(LKA)1786
1978, Nr.6

30. 725. 388